

de AAMBINDER

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

**GEREFORMEERDE GEMEENTE
SPIJKENISSE**

06 Steeds meer
van God los

10 Jaaroverzicht
2024

28 Gods zegen

De komst van Vorst Immanuël

ds. H.J. Agteresch, Werkendam

Eindelijk! Na veertig jaar zwerven is het volk Israël in Kanaän aangekomen. Wat schittert daarin de trouwe zorg van de HEERE over Zijn hardnekkige verbondsvolk. Ook de laatste hindernis, de bruisende Jordaan, nam de Heere weg door een pad te banen. Maar voor hen ligt de sterke sleutelstad Jericho. Het land is gesloten!

► **Ik ben nu gekomen.**

Jozua 5:14m

Daar staat een eenzame man, onderaan de hoge muren van Jericho. Hij kijkt naar de grond. Het is generaal Jozua. Hij peinst van verdriet, en is in grote nood. Hoe zal Jericho met de geofende soldaten en reuzen ooit vallen? Plotseling ziet hij een Man met een uitgetrokken zwaard. Levensgevaarlijk! Jozua loopt moedig op hem af en vraagt: 'Zijt Gij van ons of van onze vijanden?' Jozua weet niet Wie

de Man is Die zo dicht bij hem staat. Dit moet hem geopenbaard worden. Dan hoort hij: 'Ik ben de Vorst van het heir des HEEREN'. Dicht bij hem staat de Zoon van God in een mensengedaante. Met Zijn zwaard maakt Hij duidelijk: 'Jozua, je tobt zo, maar het is Mijn zaak. Ik zal de vijand aanvallen en zal Mijn volk verdedigen'. Dit is een groot wonder. Want het blinkend zwaard predikt Gods recht. Alle zondaren moet God straffen, ook Jozua. Maar hoor toch eens: 'Zwaard, ontwaak tegen Mijn Herder, en tegen den Man, Die Mijn Metgezel is, spreekt de HEERE der heirscharen; sla dien Herder'. God de Vader liet het zwaard op Zijn eigen Zoon komen. Wat is Jezus als Borg schrikkelijk geslagen in Gethsémané, op Gabbatha en Golgotha. Zo kan Hij de Vredevorst zijn van Zijn volk.

Muren en poorten

In de stad Jericho met goddeloze heidenen zien we een beeld van ons verdorven en wereldgezinde hart. Hoe worden wij daar toch van verlost? Zelf kunnen we het niet. Want er zijn dikke muren van onmacht. We willen het ook niet. Wij hebben de poorten van ons hart gesloten voor God. Bent u daar al achter gekomen? Het is de Heilige Geest Die daaraan ontdekt in de wedergeboorte. Dan komt er een onrust die u niet kende. U kermt: 'O God, verlos mij uit de nood, en red door Uwen Naam mijn leven'. De situatie is hopeloos. U zucht: 'Mijn hart is als een onneembare stad'. Bent u als Jozua ook zo'n topper met muren van schuld en verdriet? Bent u vastgelopen met een Goddelijke belofte? Schep maar moed. Voor Jozua werd het advent bij de hoge muren. Advent komt van de Latijnse woorden 'ad venire' met de betekenis 'naar komen'. De Heere komt eenzijdig uit de hemel naar zondige mensen op aarde. Naar Gods welbehagen mag Jozua die heerlijke Naam horen. Leeft het ook bij u? 'Ik ben nooddruftig, arm en naakt; o God, mijn Helper uit ellenden, haast U tot mij; wil bijstand zenden. Uw komst is 't, die mijn heil

Bij de voorpagina:

GEREFORMEERDE GEMEENTE SPIJKENISSE

Na vele jaren in Poortugaal te hebben gekerkt, ontstaat er in 1961 een afdeling van deze gemeente in Spijkenisse. Als plaats van samenkomst fungeert een zaal in het verenigingsgebouw Kontakt aan de

Vredenhofstraat. Op 21 maart 1963 vindt de instituering tot zelfstandige gemeente plaats. Omdat de kerkdiensten in het verenigingsgebouw nogal wat beperkingen met zich meebrengen, wordt in 1967 besloten om aan de Willemsshoevelaan een kerk te bouwen. Op 30 september 1967 legt ds. L. Huisman de eerste steen van het nieuwe kerkgebouw. Hij mediteert daarbij over Psalm 87:2: 'De HEERE bemint de poorten Sions, boven alle woningen Jakobs'. Op 22 februari 1968 neemt hij de nieuwe kerk in gebruik met een preek over Psalm 87:3: 'Zeer heerlijke dingen worden van u gesproken, o stad Gods. Sela'. In 1974 wordt het aantal zitplaatsen uitgebreid tot 250. Bij de renovatie van de kerkzaal, in 2015, wordt het aantal zitplaatsen echter teruggebracht tot 190. De gemeente telt 77 belijdende leden en 22 doopleden.

volmaakt'. Zie toch af van uw ondoordringbare muren. Zie op Vorst Immanuël, de Doorbreker!

Kerstevangelie bij Jericho

En dán... Jozua hoort opnieuw de Majesteitlijke stem, als een woord op Zijn tijd: 'Ik ben nu gekomen.' Bij Jericho klinkt het Kerstevangelie! Eeuwen later legt Maria het Kindeke neer in de kribbe. Hoor Zijn stem in de donkere stal van Bethlehem: 'Ik ben nu gekomen'. Ervaart u een gesloten hemel en muren van gemis en zonden? Ziet u uit naar de komst van Jezus in uw hart? O zeker, u mag weten van Gods bemoeienissen, maar u bent niet verlost. Hoelang, Heere?

De Heere komt eenzijdig uit de hemel naar zondige mensen op aarde.

Let erop dat God Zijn eigen tijdrekening heeft. Het is vrije gunst als Hij verschijnt. Waar onze wegen doodlopen, opent God een weg. In de kribbe ligt de volkomen Zaligmaker! De herders mochten het zien en geloven: 'Ik ben nu gekomen'. Mocht u over de schouders van de herders meekijken? Daar ligt de Heiland en Verlosser van zondaren. Onze Koning is van Israels God gegeven. Wat is het zalig en zoet om de heerlijke vereniging door het geloof met Jezus te mogen ervaren. 't Is een onbevattelijk wonder. Hij kwam niet alleen voor anderen, maar ook voor mij!

'Ik ben nu gekomen'. Daarin klinkt ook: Mijn tijd van optreden is nu begonnen. Ik moet in een weg van lijden zware arbeid gaan verrichten

om te betalen aan Vaders recht. De deur van de herberg in Bethlehem was al op slot. De poort van de hemel zal dichtgaan en die van de hel opengaan. Maar Christus zal als de Doorbreker opstaan! Achter gesloten deuren zal opnieuw Zijn stem klinken: 'Ik ben nu gekomen. Vrede zij ulieden'.

Aanbidden en erkennen

Wat is de vrucht van de openbaring van de Middelaar? Zie het maar bij Jozua. De hoge officier valt plat voorover in het stof van verootmoediging. Hij gaat de Vorst aanbidden en erkennen als de Meerdere van Jozua. Eerbiedig klinkt: 'Wat spreekt mijn Heere tot Zijn knecht?' Jezus Christus is gisteren en heden Dezelfde en in der eeuwigheid. Zou iets voor de Heere te wonderlijk zijn? Als u de Heere Jezus mag ontmoeten, dan mag u met Jozua Zijn tere tegenwoordigheid ervaren. Dan wil je niets liever dan eerbiedig de schoenen van de voeten doen. Dan zingt het in uw ziel: 'U al mijn liefde waardig schatten, wijl Gij mijn rechterhand woudt vatten'.

Binnenkort zal Jezus wederkomen. Dan zullen we allen in het gescheurde wolkendek lezen: 'Ik ben nu gekomen'. Schrikt u hiervan? Val Hem nederig te voet om van Hem Zijn wegen te leren. Wordt u hierdoor vertroost? De Heere geve een levend verlangen naar de tweede komst van Koning Jezus. 'O Heer', wanneer komt die dag, dat ik toch bij U zal wezen, en zien Uw aanschijn geprezen?' Kreunt u bij de dikke muren van onmacht en de gesloten poorten van onwil? Op een wenk van Gods alvermogen zijn de muren van Jericho ingestort.

Verwacht het van deze Vorst. Nog steeds is het Zijn vermaak om tegen vastgelopen zondaren te zeggen: 'Ik ben nu gekomen. Ik zal voor u strijden en gij zult stil zijn.' Mag u zo weten van een gezegend kerstfeest? Zijn Naam is niet alleen Immanuël, maar ook Ithiël: God met mij. ♦

Uit:
HET ABC VAN HET GELOOF
dr. A. Comrie
(uitg. De Banier, 2016).

V

VERWACHTEN

Het tweede wat de Heere belooft -en dat heeft ook met de arenden te maken- is de belofte dat 'zij zullen opvaren met vleugelen, gelijk de arenden'.

De eerste belofte van de Heere aan hen die Hem oprecht verwachten, bracht ons onder ogen hoe hun zwakke en opgebruikte krachten hersteld worden, zodat zij opnieuw tot leven komen en het vermogen ontvangen om in de vreze Gods te doen wat van hen gevraagd wordt. Op dezelfde wijze houdt deze tweede belofte hun daadwerkelijk de praktijk van de Godzaligheid voor in het streven naar een hemelsgezind leven. Daarbij vergeten zij wat achter hen is, en zweven zij in volle vlucht naar Boven, waar hun Hoofd is, hun schat, hun alles, Die alles in allen vervult.

Om in het bijzonder iets te zeggen over het hemelsgezinde karakter van de gelovigen, zullen we enkele dingen nagaan: hun opvaren - zoals daarover in beeldende vorm gesproken wordt -, de tijd waarop dat gebeurt, en de zaken die bij dit opvaren betrokken zijn.

We spreken dus over het 'opvaren met vleugelen, zoals de arenden'. Dat is het beeld waarmee de overdenking van de gelovigen op weg naar de hemel vergeleken wordt. Waarin dit alles bestaat, zal blijken, als we letten op enkele bijzonderheden die kenmerkend zijn voor de vlucht van de arenden.

- a. De vlucht van de arenden gaat vanwege hun reusachtige vleugels met de vele veren bijzonder soepel en moeiteloos (zie 1 Sam. 1:23). Dat heeft betrekking op

- het moeiteeloze gemak dat de gelovigen zullen ondervinden als zij hun weg vervolgen en hun reis tot een goed einde brengen. Christus zegt immers over de geboden dat ze als Zijn juk en last niet zwaar zijn, maar zacht en licht (zie Matth. 11:30). Het geeft een rechtvaardige blijdschap als hij het goede kan doen!
- b. De vlucht van arenden is vanwege de sterkte van hun vleugels bijzonder krachtig, zodat zij in staat zijn hun jongen op hun vleugels mee te dragen (zie Ex. 19:4). Zo zijn ook de gelovigen krachtig in de Heere (zie Ef. 6:10), want Hij stelt hun voeten op een rotssteen en maakt hun gangen vast (zie Ps. 40:3), tot lof van Zijn Naam.

Iemand vraagt zich misschien af wanneer de gelovigen zo 'opvaren' als op vleugels van arenden. Ik zal het u zeggen, geliefden.

- a. Dat gebeurt wanneer zij opgejaagd worden, zodat ze hier beneden geen veiligheid vinden vanwege alle vijanden die hen omsingelen. Het is dikwijls Gods weg met Zijn kinderen dat Hij -als zij er helemaal niet op berekend zijn- het bittere bitter maakt in een tijd van vrede (zie Jes. 38:17). Dan laat Hij toe dat de vijanden van alle kanten op hen afkomen om ze op die manier wakker te schudden (zie Ps. 69:5). Wat doet zo iemand nu? Hij vaart op als met vleugels van arenden: 'Van het einde des lands roep ik tot U, als mijn hart overstelpt is; leid mij op een rotssteen, die mij te hoog zou zijn' (zie Ps. 61:3).

U vraagt misschien waarin of waardoor dit 'opvaren' gebeurt. Daarop antwoord ik:

- Door hun geheiligde kennis
- Door hun geestelijk en ernstig verlangen naar de Heere
- Door hun gebeden
- Door hun geloof
- Door hun liefde
- Door heel hun levenswandel, 'Maar onze wandel is in de hemelen' (zie Fil. 3:20).

► slot

1. De weg naar Bethlehem
2. De geboorte in Bethlehem
3. **De aanbidding na Bethlehem**

Aanbidding te Bethlehem

ds. W.A. Zondag, Dordrecht

De Koning der Joden is geboren. Maar wie merkte het op?
Met recht kan Hij de vraag stellen: 'Ben Ik een Heere, waar is Mijn vreze?' (Mal. 1:6).

De Koning der koningen heeft recht op aanbidding. Een heirleger van engelen heeft dat op de zuiverste wijze mogen doen. Maria - 'de begenadigde' - leerde Hem reeds vóór Zijn geboorte te aanbidden. 'Mijn ziel maakt groot den Heere, en mijn geest verheugt zich in God mijn Zaligmaker' (Luk. 1:46b, 47). En in de stilte van de stal heeft zij alles wat haar door de herders was verteld, overdacht, in haar hart bewaard.

En de herders? Zij 'keerden weder, verheerlijkende en prijzende God over alles wat zij gehoord en gezien hadden, gelijk tot hen gesproken was' (Luk. 2:20). Het leidt tot veel verwondering. Maar niet tot aanbidding.

De lofzang gaande

Toch moet de lofzang gaande gehouden worden! Als de eersten zijn geweest, komen anderen. Zij zullen. Daar zorgt de Heere voor. Eerst de armste mensen. Nu komen de rijken. Zij komen naar het Broodhuis, waar het levende Brood is neergedaald uit de hoogste hemel en is neergelegd in een voederbak.

Mattheüs neemt de door Lukas begonnen geschiedschrijving over (Matth. 2:1-12). Enkele wijze mannen (sterrenkundigen) worden

aangetroffen in Jeruzalem. Daar doen zij hun verhaal. Zij hebben een bijzondere ster aan de hemel zien staan en hebben hieruit afgeleid dat de Koning der Joden geboren is.

Waar zij vandaan komen? Wij weten het niet. Mattheüs vermeldt slechts dat zij uit het oosten komen. Dat kan zijn: Perzië, Arabië, maar ook China of India. Houdt hun kennis soms verband met de profeten Daniël en Ezechiël, die beiden lange tijd in het oosten verbleven? Of met de profetie van Bileam (Num. 24:17: 'Er zal een ster voortgaan uit Jakob')? Over hun identiteit is uitvoerig gespeculeerd. In de Westerse Kerk heeft men zelfs gemeend dat het er drie zijn geweest en dat hun namen waren: Caspar, Melchior en Balthasar. Kerkvaders, waaronder Tertullianus, hebben - niet zonder Bijbelse grond - gemeend dat het om koningen moet zijn gegaan. Zo lezen wij in het Psalmboek: 'De koningen van Tarsis en de eilanden zullen geschenken aanbrengen, de koningen van Scheba en Seba zullen vereringen toevoeren. Ja, alle koningen zullen zich voor Hem nederbuigen' (Ps. 72:10, 11a).

Naar Jeruzalem

De overpriesters en de schriftgeleerden die door Herodes zijn opge-

roepen, staan de wijzen met raad terzijde. Ze wijzen de weg naar Bethlehem. Het staat zo duidelijk in Micha 5:1. Geen twijfel over mogelijk. Zo mogen zij een wegwijzer zijn, maar méégaan doen zij niet. Spreekt Christus later niet over het verschil tussen het 'horen' en het 'verstaan' van Zijn Woord? (Matth. 13:23).

Let eens op de gemoedsgesteldheid van de wijzen. Mattheüs schrijft dat hun vreugde zeer groot is als zij de ster (weer) voor hen zien uitgaan (Matth. 2:10). Nog voordat zij het Kind ontmoeten en aanbidden... Zó is dat nog. Christuszoekers komen met tranen van berouw. Maar kennen bij tijden ook die wonderlijke vreugde als zij Hém mogen zien in Zijn schoonheid, in Zijn beminnelijkheid, Zijn noodzakelijkheid en gewilligheid. Zij roepen het uit: 'Al wat aan Hem is, is gans begerlijk'.

Diep buigen

'En in het huis gekomen zijnde, vonden zij het Kindeken met Maria, Zijn moeder, en nedervallende hebben zij Hetzelve aangebeden' (Matth. 2:11a). Hij had geen gedaante noch heerlijkheid (Jes. 53:2). Toch zagen zij heerlijkheid in Hem, 'een heerlijkheid als des Eniggeborenen van den Vader' (Joh. 1:14). Zij aanbidden alleen het Kind, niet Maria! Zij buigen zich neer. Het kleine Kind, Dat gróót zal zijn. De Zoon van de allerhoogste God (Luk. 1:32). Dát is de zuivere aanbidding. Waar

een zondaar klein is geworden voor God. Waar hij de schuld mijnend God mag rechtvaardigen. En waar hij diep verwonderd uitroept: 'Hoe zwaar, hoe lang wij ook Zijn wetten schon-den, Hij straft ons, maar naar onze zonden niet'. Het ware aanbidden is een zich verlustigen in Zijn deugden, in Zijn rechtvaardigheid en gronde-loze barmhartigheid. Dát aanbidden gebeurt op aarde en voor Gods troon in de hemel.

Weten we dat ook persoonlijk? Leerden we het heilig Kind Jezus zó te aanbidden, in een diep buigen voor Gods heilig recht, in een verwonderd erkennen dat dit Kind u uit genade is geschonken tot een volkomen verlossing?

Christuszoekers komen met tranen van berouw.

Geschenken

'En hun schatten opengedaan hebbende, brachten zij Hem geschenken: goud en wierook en mirre' (Matth. 2:11b). Het zijn geschenken die passen bij een koningskind. Goud is een kostbaar edelmetaal waarmee paleizen worden versierd. Wierook is

een bijzondere hars die onder meer in de tempel werd gebruikt. Mirre is het sap, afkomstig uit de bast van een struik, dat werd gebruikt om wijn te kruiden en om overledenen te balsemen. De kerkvader Iraeneus heeft gezegd dat het goud zag op het koningschap van Christus, de wierook op God en de mirre op Jezus' begrafenis. Deze waardevolle geschenken konden Jozef en Maria gebruiken voor hun levensonderhoud in Egypte. Wat gelooft gij van de voorzienigheid Gods?

Het brengt ons bij de vraag welke geschenken een ware christen ook vandaag de Heere mág en behóórt te brengen. David zong: 'De offeranden Gods zijn een gebroken geest; een gebroken en verslagen hart zult Gij, o God, niet verachten' (Ps. 51:19). Een andere gave is het gebed, het voornaamste stuk van de dankbaarheid. En verder zijn daar al de andere goede werken die horen bij de opstanding van de nieuwe mens (Zondag 33). Zulke mensen sturen hun verarmde naasten niet weg met de mededeling: 'Gaat heen en wordt warm'. Zulke mensen staan straks verwonderd voor de troon als zij horen: 'Voorwaar zeg Ik u, voor zoveel gij dit een van deze Mijn minste broeders gedaan hebt, zo hebt gij dat Mij gedaan' (Matth. 25:40).

Lezer, zal Christus dat straks ook tegen u zeggen? ♦

... en nedervallende
hebben zij Hetzelve
aangebeden.

Steeds meer van God los

C.S.L. Janse, Ugchelen

In één mensenleven is de betekenis van kerk en godsdienst in ons land belangrijk teruggelopen. Zo'n 60 of 70 jaar geleden was Nederland nog overwegend christelijk te noemen, zij het dat dat vaak een christendom was waarin de ware Godsvreze ontbrak. Inmiddels is de kerkgang dramatisch teruggelopen en is het een maatschappelijk probleem geworden wat er met al die overtollige kerkgebouwen moet gebeuren.

Over de hele linie heeft deze secularisatie ingrijpende gevolgen. Zo zijn tegenwoordig in bijna alle gemeenten de winkels op zondag open. Als het gaat om huwelijk, echtscheiding, homoseksualiteit, abortus of euthanasie wijkt de publieke moraal steeds meer af van hetgeen ons in de Bijbel wordt voorgehouden. Nu moeten we het verleden niet idealiseren, maar het is wel duidelijk dat die twee vroeger veel dichter bij elkaar lagen. Hadden de christelijke partijen zestig jaar geleden de meerderheid in het parlement, nu komen ze in de Tweede Kamer niet verder dan 11 van de 150 zetels. Steeds luider klinken de stemmen om een einde te maken aan ons onderwijsbestel. Christelijke scholen en zeker reformatorische scholen zijn immers volgens velen niet meer van deze tijd.

Moslims

Er lopen in Nederland tegenwoordig meer moslims rond dan mensen die zich tot de gereformeerde gezindte rekenen. Overigens zijn er onder de buitenlanders ook veel christenen. Je kunt zeggen dat de wereldkerk naar ons toegekomen is. Maar het moet ons natuurlijk wel gaan om de wereldkerk van het smalle pad.

In veel kerken is men ver afgedwaald van de waarheid van Gods Woord. Dat is de afgelopen decennia alleen maar erger geworden. Men brengt een evangelie naar de mens. Maar op den duur houdt men het kerkvolk daarmee niet vast, ook al denkt men dat wel. Juist bij die kerken en richtingen die zich steeds meer aangepast hebben aan de moderne

cultuur is de grootste teruggang te constateren.

In het midden van de vorige eeuw was de Rooms-Katholieke Kerk in Nederland nog een factor van betekenis. Ze was niet alleen de grootste kerk met een trouw kerkvolk, maar de rooms-katholieken hadden ook een grote invloed in de politiek, het onderwijs, ja in heel het maatschappelijk leven. Dat is nu allemaal voorbij. Heel wat mensen noemen zich nog wel katholiek, maar komen zelden of nooit in de kerk.

Vrijzinnigheid

In de protestantse sector was de terugloop het grootst bij de vrijzinnigheid, de stroming die vond dat zij de meeste aansluiting had bij de moderne cultuur. Zo waren er een eeuw geleden wel honderdduizend luthersen, nu zijn er nog zo'n zeventienduizend!

Een nieuw fenomeen was de opkomst van de evangelische beweging. Met een hedendaagse liturgie en een enthousiast geloof trok die veel mensen uit de traditionele kerken. De pinksterkerken werden in de loop der jaren minder extreem. Maar over het geheel genomen werden de evangelischen minder orthodox dan ze aanvankelijk nog waren.

► De betekenis van kerk en godsdienst is in ons land in één mensenleven belangrijk teruggelopen.

De Gereformeerde Kerken beschouwen zich vroeger als een bolwerk van het calvinisme. Maar de kuyperiaanse leer van de veronderstelde wedergeboorte leidde tot een lichtvaardig geloof en een grote avondmaalsdeelname. Ds. G.H. Kersten waarschuwde met grote nadruk tegen dit soort gereformeerden.

De afstand werd nog veel groter toen vanaf de jaren zestig van de vorige eeuw in de Gereformeerde Kerken het Schriftgezag en heel de klassiek gereformeerde leer en levensstijl ter discussie gesteld werden. In de jaren zeventig sloeg de groei van de Gereformeerde Kerken om in een duidelijke terugloop van het ledental.

In de negentiende eeuw hadden ze vanwege de leervrijheid gebroken met de Hervormde Kerk. Maar inmiddels was dat bij hen niet anders. Vandaar dat ze samen op weg konden. In 2004 kwam de Protestantse Kerk in Nederland (PKN) tot stand.

Woelderink

De Hervormde Kerk had in de vorige eeuw zware verliezen geleden aan de onkerkelijkheid. Zowel onder de vrijzinnigen als in de midden-orthodoxie. Na de vorming van de PKN ging dat proces door. Telde die kerk twintig jaar geleden bij de start 2,4 miljoen leden, inmiddels zijn dat er alweer een miljoen minder. En die terugloop gaat nog steeds maar door. Er is ook een sterke vergrijzing. In veel gemeenten zijn nauwelijks nog jongeren te vinden. Dat laatste geldt niet voor de Gereformeerde Bond, al hebben ook daar veel gemeenten met krimp te maken. Vooral het bezoek aan de tweede kerkdienst loopt terug. Voor de oorlog botste in hervormd-gereformeerde kring de richting van ds. I. Kievit met die van dr. J.G. Woelderink. Inmiddels heeft de laatste in de Gereformeerde Bond duidelijk de overhand gekregen. Dat heeft ingrijpende consequenties voor het geestelijk klimaat. Volgens prof. dr. W. Verboom is je doop de meest ingrijpende gebeurtenis in je leven! Met zo'n doop- en verbondsbeschouwing kunnen wij beslist niet meegaan.

Het gaat immers om de waarachtige bekering van de mens.

Veel hervormden zagen hun kerk als een heel bijzondere kerk. De vaderlandse kerk was geen mensenwerk, maar een Godsgeschenk. Vandaar dat zij niet mee wilden gaan met de vorming van de PKN, waarbij de Hervormde Kerk werd opgeheven. Daarbij kwam dat de kerkorde van de nieuwe kerk ruimte bood voor het zegenen van homohuwelijken.

Regeer ons door Uw Woord en Geest, bewaar en vermeerder Uw Kerk...

Vrouwelijke ambtsdragers

Zo ontstond de Hersteld Hervormde Kerk. De groepering rond het blad Het Gekrookte Riet ging daarin op. De Hersteld Hervormde Kerk is nog een van de protestantse kerken die de vrouw in het ambt afwijst en homoseksuele relaties als zondig beschouwt. Dat zijn er tegenwoordig helaas niet veel meer. Maar de felle kritiek van de hersteld hervormde dr. G.A. van den Brink op de bevindelijk gereformeerde prediking, zowel in zijn eigen kerk als in de Gereformeerde Gemeenten, bemoeilijkt onmiskenbaar de verhoudingen. De vrouw in het ambt leidde in de Christelijke Gereformeerde Kerken tot grote spanningen. De Generale Synode wees een en andermaal het toelaten van de vrouw tot de kerkelijke ambten af, maar tal van gemeenten lieten zich daardoor niet weerhouden.

Daar komt nog bij dat het accepteren van homoseksuele relaties bij avondmaalgangen en ambtsdragers de kerken evenzeer dreigt te splijten.

Al decennialang kenmerken de Christelijke Gereformeerde Kerken zich door grote onderlinge verschillen.

De groepering rond het blad Bewaar het Pand wil aan de bevindelijk gereformeerde lijn vasthouden. In heel wat gemeenten is die echter in de loop der jaren verloren gegaan.

Een kerkscheuring is altijd een pijnlijke zaak, zeker als die ook plaatselijk doorwerkt. Maar ketterij is erger dan scheuring, zo merkten de kanttekenaars op bij 1 Korinthe 11:19. Daar wordt tegenwoordig door velen in de gereformeerde gezindte anders over geoordeeld. Dat zegt wel wat.

Een negatieve invloed op de Christelijke Gereformeerde Kerken ging uit van de nauwe samenwerking in tal van plaatsen met de vrijgemaakten. Vooral ook omdat daar sinds de eeuwwisseling tal van wissels werden omgezet.

Refozuil

Wat valt er nog over de bevindelijk gereformeerde kring te zeggen?

Na jaren van voortdurende groei lopen hier en daar de ledentallen wat terug. Velen zoeken hun heil elders waar het geloof meer vanzelfsprekend is en de levenswandel ruimer. De reformatische zuil en zeker de eigen scholen hebben ongetwijfeld behoudend gewerkt. Dat wordt ook door buitenstaanders erkend. Maar daardoor is de achterban niet immuun voor de tijdgeest. Wereldse denkwijzen en levenspatronen dringen door. Weliswaar met een duidelijke tijdsvertraging, maar toch.

Veel christelijke organisaties hebben in de afgelopen eeuw hun signatuur verloren. Dat gevaar bedreigt ook de reformatische zuil. Al blijven de statuten onveranderd, er kan toch geleidelijk aan veel opschuiven waardoor men steeds meer vervreemdt van hetgeen de oprichters voor ogen stond. Daarom moet op de grens van het nieuwe jaar onze bede zijn: 'Regeer ons door Uw Woord en Geest, bewaar en vermeerder Uw Kerk, verstoor de werken van de duivel en alles wat zich tegen U verheft, totdat de volkomenheid van Uw Rijk kome waarin Gij alles zult zijn in allen'. ♦

1. De afzondering van Israël
2. De beloften voor Israël
3. De kerk en Israël
4. **De toekomst van Israël**

De toekomst van Israël

ds. W. Silfhout, Veenendaal

► Er ligt nog een deksel op het hart van de meeste Joden.

In dit afsluitende artikel wil ik proberen wat na te denken over de toekomst van Israël. Meer dan dat kan het niet zijn. Er zijn in de loop van de tijd allerlei gedachten geuit over de toekomst van Israël, die bleken op drijfzand te rusten. Stellige gedachten worden ook in onze tijd geuit.

Kijken we naar de hedendaagse omstandigheden, en dan focus ik maar op het land Israël, dan is er geen echte of politieke uitweg uit de hachelijke situatie waarin Israël verkeert. De vijanden rondom zullen niet rusten totdat Israël niet meer bestaat. Binnen de Israëliëse regering is er geen overeenstemming hoe de oorlog moet worden voortgezet of beëindigd. Regering en veiligheidsdienst zijn het met elkaar oneens. Westerse regeringen trekken steeds meer de handen van Israël af. Is dat alles reden voor de Israëliërs om zich tot God te wenden? Daar lijkt het op. Niet ontkend kan worden dat het land zich in een traditionele, rechtse richting beweegt door de toenemende invloed van ultraorthodoxe partijen. Dat komt onder andere tot uitdrukking in het verschijnsel dat op het slagveld steeds meer soldaten met gebedsmantels en Thorarollen worden gezien en soldaten die Bijbels-Joodse lofliederen zingen. Na 7 oktober 2023 is er wel wat veranderd. Heeft het Joodse volk de roepstem van God daarin gehoord? Is het volk wakker geschud en roept het nu massaal de Heere aan, de God van Abraham, Izak en Jakob?

Verootmoediging

Direct na 7 oktober schreef een Messiasbelijdende moeder: 'Wij hebben moderne Daniëls nodig; mensen die aan God belijden: Wij hebben gezondigd. Ik ben erg bepaald bij de valse gerustheid van Israël, van Jeruzalem in Ezechiël 16. In dit hele hoofdstuk spreekt God zeer streng tegen Jeruzalem en Samaria, want ze zijn Hem vergeten en hebben gehoereerd met afgoden. Gods wraak is niet mals. Ik kan deze zware teksten maar niet vergeten en vanmorgen brak er een diepe verootmoediging los bij mij: we zijn God vergeten, we zijn trots geweest op onze technologische kennis en hebben daarop vertrouwd. We hebben afgoden in de woestijn vereerd. Er was een zomerfeest aan de gang, toen de terroristen binnenvielen en 250 feestgangers doodden. Maar wat was dat zomerfeest: men danste om Boeddhabeelden heen, zoals men vroeger danste om het gouden kalf!' Verder schreef deze moeder dat er maar één antwoord is: wij moeten op onze knieën en schuld belijden. Laten de Daniëls opstaan en bidden om genade voor het Godsvolk. Het is bemoedigend dat het aantal

Messiasbelijdende Joden toeneemt. Het is slechts een gering percentage van de totale bevolking. Er ligt nog een deksel op het hart van de meeste Joden. Want, dat blijft toch de Bijbelse boodschap: Er is buiten Christus geen heil. Ook voor de Joden niet.

Ware vrede

Wat moet er nog gebeuren om Israël te doen zien dat ware vrede alleen te verkrijgen is door Hem, Wiens Naam is Vrededorst? Dat geldt voor Joden en Palestijnen. Maar de Joden blijven de natuurlijke takken van de olijfboom. Maar ook zij moeten Christus worden ingeënt. God zal dat op Zijn tijd en wijze doen. In het land Israël? We kunnen niet ontkennen dat de Joden ondanks alle oorlogen nog steeds dat kleine stukje land aan de Middellandse Zee als thuisland hebben. Hoe dat in de toekomst zal zijn? Ik durf er geen al te stellige uitspraken over te doen. Dat hoeft ook niet. Het is Gods hand die de geschiedenis schrijft.

Ons past bescheidenheid. Dat wil niet zeggen: stilzitten. Integendeel, biddend zullen we in dit opzicht onze roeping moeten verstaan. Bidden, zoals Paulus, met de toegenegenheid van ons hart voor Israël of de Heere hen wil toebrengen door Zijn Woord. Dat moeten wij hen verkondigen, met de bede om de toepassing door Zijn Geest. Bidt om de vrede voor Jeruzalem! ♦

► slot

De eenheid van de Schrift

ds. D. de Wit, Kesteren

‘God wil niet dat enigen verloren gaan’. Deze woorden staan in 2 Petrus 3 vers 9: ‘De Heere vertraagt de belofte niet (gelijk enigen dat traagheid achten), maar is lankmoedig over ons, niet willende dat enigen verloren gaan, maar dat zij allen tot bekering komen’.

Wij hebben eerder gezien dat een tekst in zijn verband moet worden geplaatst, dat kennis van de geschiedenis belangrijk kan zijn, en dat het in overeenstemming moet zijn met de geloofsleer. Deze keer willen we aan de hand van dit Schriftgedeelte laten zien wat het betekent om de uitleg ook in overeenstemming te laten zijn met heel de Schrift. Er is immers ten diepste één Auteur en dat is de Heilige Geest. Hij kan en zal Zichzelf nooit tegenspreken. Er zijn wel gedeelten in de Bijbel die moeilijk zijn om te verstaan en die *schijnbaar* in tegenspraak zijn met andere delen uit de Schrift. Dit is echter *schijnbaar*, want de Schrift spreekt Zichzelf nooit tegen.

Geheel van de Schrift

Een goed hulpmiddel is vervolgens om te denken in concentrische cirkels. Die kun je zien als je een steen in het water gooit. Er ontstaan dan van die cirkels in het water die steeds meer naar de buitenkant gaan. Zo is de binnenste cirkel de tekst zelf. De cirkel daaromheen is de zogenaamde peri-kop, een afgesloten tekstgedeelte. Daaromheen het hoofdstuk (niet altijd gelijk oplopend met onze hoofdstuk-indeling), dan heel het Bijbelboek en

vervolgens heel de Schrift. Zo staat deze tekst (eerste cirkel) in het directe verband (de tweede cirkel) waarin het gaat over de tijd voor de wederkomst van Christus. In die tijd zullen er spotters zijn die zeggen: waar is de (vervulling van) de belofte van de wederkomst van Christus? Waar blijft Hij? Alles blijft zoals het is. Petrus wijst erop dat de hemel en de aarde door de Heere geschapen zijn. Bij de zondvloed is gebleken dat diezelfde Schepper diezelfde hemel en aarde in het oordeel brengt en dat, zoals de hemel en de aarde nu is, deze bestaat en bewaard wordt door de Heere tot de jongste dag (een belangrijk thema in deze brief als derde cirkel). Op die jongste dag zullen de goddeloze mensen in het laatste oordeel verdorven worden. Zo plaatst Petrus de tekst in het geheel van de Schrift van schepping tot op de jongste dag (de vierde cirkel). In die tijd verzamelt de Heere Zijn kinderen.

Gods volk toegebracht

Waarom bewaart de Heere Zijn schepping tot de jongste dag? Om Zijn volk toe te brengen. Aan hen schrijft Petrus ook. Dat blijkt duidelijk uit hoofdstuk 1. Zij hebben ook de troost ontvangen van de ‘ingang in het eeuwig Koninkrijk van onzen

Heere en Zaligmaker Jezus Christus’ (1:11). Het vermaan in deze brief is aan hén gericht (1:12). Zij verkeren te midden van de dwaalleraars, de spotters, mensen die losbandig leven. In dat licht wijst Petrus op de noodzakelijke wandel in goede werken (ook een thema van deze brief). Dat kan alleen in een levende gemeenschap met Christus.

Gods volk krijgt de tijd om tot bekering te komen

Wanneer we zo de tekst plaatsen in de ‘cirkels’, wordt duidelijk waarom Christus vertoeft te komen. Dat is Gods lankmoedigheid over Gods kinderen, over hen die al wederom geboren zijn en door een waar geloof aan Christus en Zijn weldaden verbonden zijn. Met andere woorden: Christus vertoeft niet alleen omdat er nog mensen wederom geboren moeten worden, toegebracht moeten worden, maar ook om Gods toegebrachte kinderen de tijd te geven om tot bekering te komen. Het oorspronkelijke woord voor ‘komen’ ziet daar in dit verband ook op. Het ziet op de voltooiing in de heiligmaking! De Heere wacht met Zijn kinderen thuis te halen en straks in het laatste oordeel te brengen, totdat zij daar als een vrucht rijp voor zijn om geoogst te worden.

Niet verloren gaan - bekering - eeuwig behouden

Gods zorg over Zijn kinderen is zo groot en zo vast. Hij wil niet dat er enigen van die toegebrachte kinderen in de verdrukkingstijd verloren gaan. Nee, integendeel. Hij laat ze een poosje in die verdrukking, opdat het proces van vernieuwing door Gods Geest gebeuren mag, zodat ze in het laatste oordeel voor God kunnen bestaan en eeuwig zonder zonde bij Hem mogen zijn.

Het is een arme uitleg die vertelt dat God wil dat alle mensen tot bekering komen (zie ook kanttekening 31). Dan zou immers niet gebeuren wat God wil. Het is een zeer vertroostende uitleg voor het verdrukte volk van God: God wil niet dat zij verloren gaan, maar dat ze straks, na een proces van heiligmaking, eeuwig bij Hem zonder zonde zullen mogen verblijven. ♦

► De Bijbeltekst moet in zijn verband worden geplaatst.

► slot

Jaaroverzicht 2024

ds. G.W.S. Mulder, Ridderkerk

‘Schrijf!’ Zo rond de jaarwisseling nemen de kroniekschrijvers de pen ter hand. En wij allemaal blikken terug en richten onze gedachten naar de toekomst. Zo staat het ook aan het begin van het openbaringboek.

Johannes moet schrijven ‘hetgeen gij gezien hebt, en hetgeen is, en hetgeen geschieden zal na dezen’ (Openb. 1:19). Hij kreeg zijn opdracht van Christus in eigen Persoon. Ons jaaroverzicht is van andere orde. Maar het jaar 2024 staat wel in dit teken.

Schrijven was heel vroeger een ambacht. Wie kon schrijven, had alleen daardoor al een positie zoals een notaris in onze tijd die heeft. Van oude geschiedschrijvers is bekend dat ze zich inspanden voor waarheidsgetrouwe beschrijvingen. Vandaag de dag kan iedereen schrijven. En met de camera op onze telefoon leggen we spontaan vast wat er gebeurt.

Het nieuws ligt op straat. De media maken zichzelf groot. Niemand wil nepnieuws. Maar iedereen zet zijn eigen visie op een voetstuk. Iedereen leeft in zijn eigen bubbel. Zo noemen we dat vandaag. En dit verschijnsel is in 2024 weer behoorlijk toegenomen; ook bij u en mij. Degenen die ons het nieuws brengen, vormen hierop geen uitzondering. Computersystemen rekenen uit wat we op ons beeldscherm krijgen. Nieuwe digitale programma's scharrelen in razend tempo de antwoorden op onze vragen bij elkaar. De mens raakt

al meer verstrikt in het wijde web. Onze menselijke waarheid is gehuld in de duisternis van de zondeval in Genesis 3. Wie bekommert zich om het licht van Christus' openbaring?

Johannes, de schrijver van het openbaringboek, was juist aan Jezus' voeten gevallen. Als dood - want wie zal bestaan als Hij verschijnt?

Met Christus' verschijning staat of valt het hele wereldgebeuren.

Dit vallen was een genade-val. Hierin spreekt diepe vernedering voor God. Hij is heilig; ik ben een schuldig en onverbeterlijk zondaar. Johannes kende Jezus. Heeft ook u Zijn verschijning lief gekregen? In ootmoed is het ware christenleven getekend. Hoe walgelijk is onze zelfvoldaanheid voor God en mensen; diepgeworteld en hoog opgeschoten. Het is de grootste hindernis voor het

christendom van vandaag. Hoe nodig is het dat we leren sterven aan alles wat geen God en geen Christus is. Werkelijk, u kunt niet beter doen dan diep te buigen voor Hem. Met Christus' verschijning staat of valt het hele wereldgebeuren. Zonder Kerst en Pasen was al het geschapene reeds lang vergaan. Maar nu: Jezus' wederkomst dient zich aan. In deze feiten heiligt God de tijd voor de eeuwigheid. Christus gaat Zijn bruid aan Zijn Vader voorstellen. Van noodzaak en nut van deze heilsfeiten had Johannes iets geleerd. U ook? Johannes zag Hem nu reeds. O wonderlijk en heerlijk heilgeheim. Jezus' komst is het die mijn heil volmaakt! Is het jaar 2024 zo voor u geheiligd voor Gods aangezicht?

Johannes moest gaan schrijven. Maar wie als dood op de grond ligt, kan niet schrijven. Die heeft geen zicht op de tijd. Hij ziet geen wenkend licht van eeuwigheid. Eerst legde Jezus op Johannes Zijn hand, Zijn rechterhand. Hij Die is, Die was en Die komen zal nam dit bevend menskind voor Zijn rekening. Wat een wonder om zo te mogen delen in Christus' gerechtigheid en opstandingskracht. Zijn Geest onderrichtte Johannes tot een vaardig tekenaar van tijd en toekomst. Zo klonk de opdracht: 'Schrijf!'

IN MEMORIAM

PASTORIEZORGEN

Het afgelopen jaar waren vele zorgen in een aantal pastorieën. Niet iedereen waardeert het om in een jaar-overzicht als dit genoemd te worden, daarom een paar summiere mededelingen over 'pastoriezorgen'. Mocht de God aller genade een ieder in het zijne willen gedenken.

In januari verbleef **ds. C. van Krimpen** enige tijd in het ziekenhuis als gevolg van een hartinfarct. De Heere wilde nog sparen en dragen. Hij mag zijn werk in de grote gemeente van Yerseke weer geheel waarnemen.

Ds. C.J. Meeuse moest in februari worden opgenomen als gevolg van een longontsteking en een hartinfarct. Vijf weken later mocht hij naar huis. In De Saambinder van 11 april schreef hij: 'Als een wonder van Gods zorg heb ik weer in een dienst mogen voorgaan en in afhankelijkheid van Zijn hulp hoop ik - zo de Heere wil en we leven zullen - op de zondag weer te mogen preken'. Dat laatste heeft de Heere tot op de dag van vandaag willen geven.

Ds. D.W. Tuinier berichtte in De Saambinder van 12 december over zijn ziekte ALS. Hij moet ervaren dat de krachten afnemen. Wel is hij nog in staat om de zondagochtenden in zijn eigen gemeente voor te gaan, maar de ziekte schrijdt voort en de zorgen zijn groot. De God van Jakob doe in gunstrijk welbehagen, uit Sions tempelzalen, over hem Zijn zegen nederdalen.

De **echtgenote van ds. M. Joesse** ontving een ernstige boodschap. Bij haar

Op 7 augustus overleed **ds. J. Schipper** in de leeftijd van 77 jaar. De eerste woorden op zijn rouwbericht waren: 'Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven'. Ds. H.A. van Zetten schreef in De Saambinder een In Memoriam aan de hand van de woorden 'Lazarus, onze vriend slaapt'. Ds. Schipper diende de gemeenten van 's-Gravenpolder, Dirksland en Leerdam. Op 1 maart 2018 ging hij met emeritaat.

Op 8 oktober overleed **ds. A. Moerkerken**. Hij was 77 jaar geworden. Ds. G.J. van Aalst schreef in het In Memoriam in De Saambinder: 'Zijn overlijden mocht - door Gods genade in Christus Jezus - zijn als het sterven van Lazarus. Hij werd over het lijden heen gedragen in Abrahams schoot'. Ds. Moerkerken had Nieuw-Beijerland, Gouda en Capelle aan den IJssel-West gediend. Vele jaren was hij rector van de Theologische School.

In het gezin van ds. A. Schreuder kwam op dinsdag 23 januari een zeer groot verdriet. Bij een bedrijfsongeval kwam zoon **Cees Schreuder (44)** om het leven, zijn vrouw en drie kinderen in groot gemis achterlatend. Mocht de God aller genade onze broeder met zijn gezin bijzonder willen troosten en kracht geven om dit grote verlies te kunnen dragen.

was eierstokkanker vastgesteld met uitzaaiingen op verschillende plaatsen. De kuren die ze ondergaat, mochten aanslaan. Op 11 december volgde een operatie in Gent. Die mocht goed verlopen. De Heere ontferme Zich over haar, onze broeder en het gezin.

Ds. R. Kattenberg moest de laatste maanden van het jaar enkele malen worden opgenomen in het ziekenhuis te Ede. De kerkenraad te Arnhem, die trouw voor haar oud-herder en leraar zorgt, liet in De Saambinder van 12 december weten: 'Laten we onze oud-herder, die zijn krachten heeft gegeven in dienst van God, en de gemeenten heeft mogen dienen, ook gedenken in onze gebeden'.

Rond **ds. J.J. van Ekeveld** is het stil geworden. De ziekte Multiple Sclerose gaat voort. In de afgelopen jaren is daar Alzheimer bij gekomen. Ook deze ziekte werkt gaandeweg door en heeft grote invloed op het functioneren. Mocht de God van Jakob hem en zijn vrouw en kinderen goed en nabij willen zijn.

Er zijn ook andere emeritus-predikanten die niet meer voor kunnen gaan, die te maken hebben met afnemende vermogens en die ervaren moeten dat de ouderdom moeite en zorg met zich mee brengt. Mocht de Heere willen betonen van een ieder af te weten, voor tijd en eeuwigheid.

EMERITAAT EN JUBILEA

► Ds. G.J.N. Moens ging op 18 oktober met emeritaat.

In april herdacht **ds. C.G. Vreugdenhil** dat hij 50 jaar geleden bevestigd werd als predikant.

In april was **ds. L. Blok** 55 jaar predikant.

In augustus herdacht **ds. H. Hofman** dat hij 25 jaar predikant was.

Ds. A. Moerkerken was in september 50 jaar predikant.

Ds. A.B. van der Heiden was in september 45 jaar predikant.

Op 7 maart herdacht de gemeente te **Arnhem** het 75-jarig bestaan.

Op 21 april herdacht **Enschede** het 75-jarig bestaan.

Op 24 april herdacht **Deventer** het 60-jarig bestaan.

Op 27 april herdacht de gemeente in **Enter** het 75-jarig bestaan.

Op 30 juli herdacht **'s-Gravenpolder** het 100-jarig bestaan.

Op 28 augustus herdacht de gemeente in **Goes** het 150-jarig bestaan.

BEROEPINGSWERK

Ds. G. Clements nam het beroep aan naar Benthuisen.

Ds. J. IJsselstein nam in mei het beroep van Woerden aan.

Kandidaat **R.T. Michielse** ging naar Sliedrecht, kandidaat

J. Janse naar Terwolde-De Vecht en kandidaat **J.C. Kriekaart** naar Hardinxveld-Giessendam.

Ds. K. Boeder nam het beroep aan naar de gemeente te Ermelo.

Ds. P.G. Heijkamp nam het beroep aan naar Doetinchem.

ZENDING

Het afgelopen jaar besloot **Zending Gereformeerde Gemeenten** tot uitbreiding van het werk naar twee nieuwe zendingsvelden: Senegal en Japan.

In januari is vanuit Krabbendijke het echtpaar **A. de Pater** uitgezonden naar Albanië. De Pater is daar theologisch docent/toeruster. In Ecuador is op zondag 7 april de gemeente Buenas Nuevas in de stad Portoviejo geïnstitueerd. Drie ambtsdragers werden bevestigd en vormen nu de kerkenraad. In de zomer werd bekend dat ZGG het werk in Ecuador gaat uitbreiden naar de stad Cuenca.

Klajdi Prenga is begonnen als evangelisatiemedewerker in Albanië. Verschillende nieuwe zendingswerkers zijn benoemd: **Wouter van Blitterswijk** (evangelist Guinee), **Jacobina van Hoef** (zendingswerker Guinee), **Jan-Kees Kooijman** (zendingswerker Japan) en **Mariska Kaan** (vrouwen- en jeugdwerker Albanië).

Op het zendingsbureau hebben ook benoemingen plaatsgevonden. **Robbert Boot** is voorlichter geworden, **Gert Guiljam** begeleider van zendingswerkers en **Jonard Roukens** werd benoemd als theoloog-toeruster. **Fennie Haase** is gerepatriëerd na jarenlange zendingsdienst in Guinee en **familie Van Luik** keerde terug uit Ecuador. Ook in gesloten gebieden zijn wisselingen geweest: nieuwe werkers zijn benoemd, andere werkers zijn gerepatriëerd.

► stud. G.J. van den Ende

► stud. S. de Vries

CURATORIUM

Het curatorium vond vrijmoedigheid om twee mannen toe te laten tot de opleiding aan de Theologische School: **G.J. van den Ende** uit Borssele en **S. de Vries** uit Krimpen aan den IJssel.

Ds. G. van Manen, secretaris van het curatorium, schreef in De Saambinder van 6 juni: 'We mogen opmerken dat de Heere nog bemoeienissen met onze gemeenten maken wil. Geve Hij ons een verbroken en erkentelijk hart om Hem in waarheid te erkennen'.

EVANGELISATIE

De **classis Dordrecht** benoemde - in overleg met het Deputaatschap voor Evangelisatie - per 1 april **J.M. Walhout** uit Twello als evangelist voor het inloopcentrum in Breda.

Ook in nauwe samenwerking met EVGG benoemde de gemeente van Doetinchem **F.M. van Grol** uit Klarenbeek per 1 april tot evangelist (op part-time basis) voor de stad Doetinchem. Evangelist **H.J. van den Boogaart** herdacht dat hij 25 jaar geleden met zijn werk in Tilburg begon. In 1991 begon hij als evangelist in Emmen.

Ter ondersteuning van het werk in de gemeenten werden mevrouw **D. van Horssen-Meijer** (Dordrecht) en de heer **E. de Weerd** (Nunspeet) aangesteld als evangelisatieconsulent (parttime). Per 1 januari benoemde men mevrouw **J.C.A. de Visser-Vlastuin** (47) als coördinator toerusting. De vacature ontstond door het vertrek van Lana Kooijman-Van Es, die met haar man zendingswerk gaat doen in Japan.

► Het diaconaal gastenhuis De Oase in Ouddorp herdacht in april het 10-jarig bestaan. In die jaren zijn er 900 gasten ontvangen..

Zeven gouden kandelaren

Zo probeerden we sommige gebeurtenissen van 2024 wat samen te vatten. In alles wat Johannes zag, zag Hij Christus in het midden. Hij zag Hem in het midden van zeven gouden kandelaren. En hij zag zeven sterren in Zijn rechterhand. Wat er ook gebeurt, Christus bedient Zijn ambtsdragers en houdt Zijn Kerk in stand. Ziet u het ook? Dit geloof is de vaste

grond van Christus' Kerk op aarde. Hij Zelf werkt en onderhoudt dit - tot de laatste dag.

'De verborgenheid der zeven sterren, die gij gezien hebt in Mijn rechterhand, en de zeven gouden kandelaren. De zeven sterren zijn de engelen der zeven gemeenten; en de zeven kandelaren die gij gezien hebt, zijn de zeven gemeenten' (Openb. 1:20). ♦

ISRAËL

Het **Deputaatschap voor Israël** kon begin dit jaar diaken Ari ben Dayan benoemen in de vacature die in de gemeente Nechama in Nof Hagalil (Nazareth) was ontstaan door de terugkeer van ds. M.L. Dekker. Ari ben Dayan werd ook toegelaten om bevestigd te worden in het ambt van predikant, specifiek voor de gemeente van Nechama. In oktober werd hij bevestigd tot predikant. De familie ds. Dekker kwam half december in Nederland aan.

► Ds. Ari ben Dayan en ds. M.L. Dekker.

GEBOUWEN

► Pniëlkerk te Nieuwdorp.

De gemeente te **Nunspeet** nam in maart nieuwe zalen in gebruik. Het bijbehorende parkeerterrein was al eerder gereed gekomen.

Na veertien maanden elders te hebben gekerkt kwam de gemeente te **Kootwijkerbroek** op zondag 16 juni voor het eerst samen in het vernieuwde kerkgebouw aan de Kosterijweg.

Op 28 juni nam de gemeente van **Nieuwdorp** haar nieuwe kerkgebouw in gebruik: Pniëlkerk. De kerk heeft 335 zitplaatsen.

De gemeente in **Wierden** nam afscheid van het kerkgebouw aan de Vriezenveenseweg. In juli nam de gemeente de Aa-kerk in **Aadorp** in gebruik. De naam van de gemeente is sindsdien Wierden-Aadorp.

Eind augustus nam de gemeente in **Yerseke** haar nieuwe kerkgebouw aan de Steeweg in gebruik. De kerk heeft 2000 zitplaatsen waarvan 400 op de galerij.

► Pelgrimskerk te Zoetermeer.

De afgelopen maanden is het interieur van de kerk in **Gorinchem** opgeknapt. Naar verwachting zijn de werkzaamheden in februari klaar.

De gemeente in **Amersfoort** heeft haar kerkgebouw de afgelopen maanden duurzamer gemaakt.

► Het nieuwe kerkgebouw in Yerseke.

► Het slaan van de eerste paal voor het nieuwe kerkgebouw in Kesteren.

Op 11 oktober sloeg ds. D. de Wit de eerste paal voor het nieuwe kerkgebouw te **Kesteren**. De kerk krijgt 1500 zitplaatsen, met een mogelijkheid tot uitbreiding naar 1750 op de galerij. Het is de bedoeling dat het kerkgebouw in het voorjaar van 2026 klaar is.

De gemeente te **Zoetermeer** heeft haar Vredekerk verkocht aan een projectontwikkelaar. De eerder aangekochte Pelgrimskerk wordt het nieuwe onderkomen, maar krijgt eerst een opknapbeurt. Halverwege 2026 hoopt de gemeente te kunnen verhuizen.

Het afgelopen jaar is in **Kampen** de Poortkerk geheel gerenoveerd, verduurzaamd en opnieuw ingericht. Het zalencomplex achter het kerkgebouw is vernieuwd en vergroot.

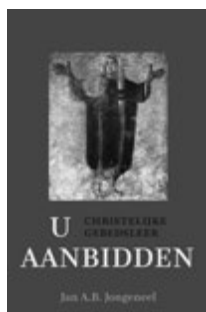
Het afgelopen jaar heeft in **Zwijndrecht** in het kader van de verduurzaming van het kerkgebouw een grondige interne verbouwing plaatsgevonden. Tijdens de verbouwing kon de gemeente gebruikmaken van het kerkgebouw van Hendrik-Ido-Ambacht.

U aanbidden - christelijke gebedsleer prof. dr. J.A.B. Jongeneel

uitg. KokBoekencentrum; 364 blz.; € 29,99

Wat is bidden? Volgens de schrijver van dit boek over het gebed, prof. dr. J.A.B. Jongeneel, is het gebed een goede gave, een hele opgave en een totale overgave. De kern van het gebed is niet vragen, maar aanbidden. Vandaar de titel van het onlangs verschenen boek: "U aanbidden". Het lijkt me goed om eerst de schrijver kort te introduceren. Prof. dr. Jongeneel heeft missiologie gedoceerd aan de Universiteit van Utrecht. Veel heeft hij gepubliceerd op het terrein van de zendingswetenschap. Zijn boeken kenmerken zich door grondigheid en goede documentatie. Een interessant artikel van zijn hand is dat over de zendingsleer van Gisbertus Voetius. Het is een diepgravend opstel dat ook de aandacht heeft getrokken van onze Theologische School. Jongeneel heeft grote waardering voor deze voorman van de Nadere Reformatie, die tevens aan de wieg stond van de Utrechtse universiteit.

Jongeneel is een echte missioloog. Hij heeft eronder geleden dat het Hervormde zendingshuis in Oegstgeest werd gesloten in het kader van Samen-op-Weg. Eerlijk schrijft hij daarover in een intermezzo. Zijn gebed dienaangaande werd niet verhoord, wat mede geleid heeft tot een burn-out. Dit intermezzo geeft een persoonlijk tintje aan een boek dat overigens vrij wetenschappelijk van aard en opzet is, met name in het eerste gedeelte. Dit forse handboek vraagt aandacht voor het christelijke gebed vanuit verschillende invalshoeken. Soms zijn dat invalshoeken die buiten de gezichtskring van veel lezers van De Saambinder zullen liggen. Niet alleen christelijke gebeden, maar ook andere gebeden worden weergegeven,

doorgaans zonder Bijbelse en confessionele duiding. Dat komt soms wat relativistisch over. Jongeneel wil het dogma niet ondermijnen, maar houdt ook van goede relaties. Dat blijkt onder meer uit zijn waarderende woorden over Stanley Samartha, een Indiase theoloog uit de kring van de Wereldraad van Kerken, die er geen moeite mee had om samen met moslims, hindoes en anderen te bidden. Anderzijds geeft Jongeneel aan dat hij zich ten diepste meer verwant voelt met dr. Hendrik Kraemer, de bekende zendingsman die het tegenover het syncretistische denken van veel Aziatische christenen altijd weer opnam voor het exclusieve van Gods openbaring in Jezus Christus.

Jongeneel snijdt veel aspecten van het gebed aan: plaatsen, tijden, houdingen, enz. Treffend vind ik wat hij schrijft in het hoofdstuk over verootmoediging: 'Eeuwenlang is de westerse christenheid diep doordrongen geweest van de noodzaak van het belijden van eigen zonde en eigen schuld. Maar tegenwoordig schijnt zij meer geconcentreerd te zijn op de zinvraag dan op de schuldvraag' (blz. 242). Een passage op bladzijde 249 roept echter vragen op. Ik citeer: 'Het oprecht belijden van alle zonden aan God zorgt voor een volledige reiniging van de ziel en de geest, en zodoende voor het algeheel herstel van de verbroken relatie met God'. Wat ik hier mis is de plaats van Jezus' lijden en sterven als de grond waarop God de schuld vergeeft en de zondaar reinigt (zie onder meer Ef. 1:7). Misschien wil de schrijver daar nog eens nader op ingaan als er een tweede druk van zijn boek verschijnt.

ds. C. Sonneveld, Poederloijen

BOEKAANKONDIGINGEN

"Welzalig hij wiens zonden zijn vergeven";

R.M. McCheyne; uitg. den Hertog; 75 blz.; € 12,90.

In dit boekje van McCheyne (1813-1843) gaat het over het thema "Verzoening en vergeving". Deze 33 korte overdenkingen zijn geselecteerd uit zijn geschriften.

"U voor mij"; ds. P.D. den Haan;

uitg. De Banier; 133 blz.; € 14,95.

In dit tweede deel van "U voor mij" wordt het tweede deel van het avondmaalsformulier op een

eenvoudige wijze aan jongeren uitgelegd. Elk hoofdstuk heeft dezelfde onderverdeling: Wat staat er?, Waar staat het in de Bijbel?, Wat betekent het?, Wat betekent het voor jou?

"Mijns harten tolk"; ds. G. Hoogerland;

uitg. Gebr. Koster; 128 blz.; € 13,90.

In dit deeltje van de serie "Mijns harten tolk" horen we een gesprek tussen de vrienden Theodoor (Theo) en Thomas (Thom). Ze spreken over de geschiedenis van Jairus, vanuit Markus 5:21-24 en 35-43. Theo mag Thom lieflijk en soms ook vaderlijk vermanend onderwijzen in de gangen die de Heere houdt in de geloofsworstelingen, geloofsbeproeving en in de geloofsoverwinning.

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

BEROEPEN

Te Berkenwoude,
ds. A.T. Vergunst te Carterton
(Nieuw-Zeeland);
Te Klaaswaal,
ds. G.W.S. Mulder te Ridderkerk;
Te Ooltgensplaat,
ds. P.C. Vlot te Krabbendijke;
Te Rotterdam-Alexanderpolder,
ds. J. van Rijswijk te Oud-Beijerland;
Te Sheboygan (USA),
ds. B.J. van Boven te De Valk-Wekerom.

BEDANKT

Voor Aalburg en voor Zwolle,
ds. C. van Krimpen te Yerseke.

AFSCHIED DS. P.G. HEJKAMP VAN EMMELOORD

Onze predikant, ds. P.G. Heijkamp heeft onlangs het beroep van de gemeente van Doetinchem aangenomen. Eind januari hoopt hij daar bevestigd te worden als herder en leraar. Op zondagmiddag 12 januari zal hij voorgaan in een afscheidsdienst, die om 16.00 uur begint. De kerkenraad nodigt u van harte uit deze dienst bij te wonen.

Met broederlijke groet,
Kerkenraad Emmeloord

BEVESTIGING EN INTREDE DS. K. BOEDER TE ERMELO

Met blijdschap delen wij u mee dat op woensdag 15 januari 2025 ds. K. Boeder als herder en leraar aan onze gemeente verbonden zal worden. De bevestigingsdienst, die om 14.30 uur aanvangt, wordt geleid door ds. J. Beens. De intrededienst vangt aan om 19.00 uur. Beide diensten zullen worden gehouden in het kerkgebouw van de Hersteld Hervormde Gemeente te Putten, Henslare 2. Wij nodigen u hartelijk uit tot het bijwonen van deze diensten. Met ingang van 9 januari is het nieuwe adres van de fam. K. Boeder: Van Pallandtlaan 18, 3853 EP Ermelo. Tevens zeggen wij alle predikanten, kandidaten en studenten die in onze gemeente zijn voorgedaan in de vacante periode hartelijk dank voor hun bereidwilligheid.

Kerkenraad Ermelo

VERSLAG VERGADERING CLASSIS THOLEN 9 SEPTEMBER 2024 EN DE CLASSISCONTRACTA VAN 8 NOVEMBER 2024

Vergadering 9 september 2024

Namens de roepende kerk van Poortvliet opent ds. G.J.N. Moens de vergadering op de gebruikelijke wijze. In het memorandum wordt onder andere aandacht besteed aan de 50-jarige ambtsjubilea van ouderling W. Roozmond (Dinteloord) en C.J. Kot (Tholen). De 15 gemeenten zijn wettig vertegenwoordigd door 30 afgevaardigden, 5 predikanten en 25 ouderlingen. Het moderamen wordt gevormd door: preses ds. C. van Ruitenburg; assessoren ds. M. Blok en ouderling G. Snoei; scriba G.D. Roeland; quaestor W. Roozmond.

De emeritaatsaanvraag van ds. Moens wordt in aanwezigheid van deputaten artikel 49 (de predikanten C. van Krimpen en A.P. Baaijens) behandeld. De classis besluit ds. Moens op de meest eervolle wijze emeritaat te verlenen met ingang van 18 oktober 2024. Nadat de preses hem met hartelijke woorden heeft toegesproken, wordt hem nog toegezegd Psalm 119 vers 45 (Datheen).

Evangelist A. van Setten geeft een toelichting op zijn werk in Merksem. Hij geeft aan dat er een uitzien is om in de toekomst over te kunnen gaan tot gemeentevorming, hoewel daar voorlopig geen sprake van kan zijn. Naar aanleiding van een recent ingediend appel deelt de preses mee dat de voorbereidingscommissie appelzaken advies zal uitbrengen aan een volgende classisvergadering. In de vacature voor de Adviesraad Sirjon wordt voorzien door ouderling G.D. Roeland voor te dragen.

Vanwege onvoldoende verstaanbaarheid van de mondelinge inbreng van afgevaardigden was in de vorige vergadering besloten om nu gebruik te maken van een proefopstelling van microfoons. De ervaring daarmee is positief, zodat besloten wordt over te gaan tot aanschaf van een installatie en microfoons.

Afgevaardigden nemen kennis van afgelegde kerkvisitaties te Dinteloord, Poortvliet, Sint-Annaland en Tholen/Sint-Philipsland. De consulentenschappen worden met ingang van 18 oktober 2024 als volgt verdeeld: ds. M. Blok: Nieuwerkerk, Ouddorp, Poortvliet en Tholen; ds. K. Boeder: Herkingen, Melissant, Middelharnis en Sint-Annaland; ds. J. de Kok: Nieuwe-Tonge, Ooltgensplaat, Oosterland en Scherpenisse; ds. C. van Ruitenburg: Dinteloord, Oude-Tonge en Dirksland.

Op verzoek van de preses eindigt ouderling G. Snoei van de roepende kerk Poortvliet de vergadering.

Vergadering 8 november 2024

Preses ds. C. van Ruitenburg opent de vergadering. Het gewezen moderamen van de classis van 9 september 2024 is volledig aanwezig, met daarnaast enige belangstellende ambtsbroeders van de gemeente Dirksland.

Ds. K. Boeder doet mededeling van de wijze waarop de Heere hem de weg naar Ermelo heeft willen wijzen. De overgelegde bescheiden worden in orde bevonden, waarna ds. Boeder van zijn dienst in de classis Tholen op de meest eervolle wijze wordt ontslagen. Ds. C. van Ruitenburg zal ds. Boeder tijdens de afscheidsdienst op 8 januari 2025 toespreken.

De consulentenschappen worden opnieuw verdeeld. Per 8 januari is die verdeling als volgt:

Ds. M. Blok: Nieuwerkerk, Ouddorp, Poortvliet, Middelharnis en Tholen; ds. J. de Kok: Nieuwe-Tonge, Ooltgensplaat, Oosterland, Melissant en Scherpenisse, tevens tweede consulent van Dirksland en Middelharnis; ds. C. van Ruitenburg: Dinteloord, Oude-Tonge, Dirksland, Herkingen en Sint-Annaland. Ds. M. Blok besluit de vergadering met dankgebed.

G.D. Roeland, scriba

VOOR ALLE IN DIT NUMMER GENOEMDE
TOEKOMSTIGE DATA GELDT:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

FAMILIE DS. M.L. DEKKER

Op dinsdag 17 december keerde de familie ds. M.L. Dekker vanuit Israël terug in Nederland.

Ruim twintig jaar hebben ze trouw hun werk in de gemeente Nechama in Nazareth gedaan.

Op de Israëldag, zaterdag 28 december in Tricht-Geldermalsen, neemt het deputaatschap voor Israël afscheid van ds. en mevrouw Dekker.

Vanaf 1 april 2025 is ds. Dekker beroepbaar.

VERBOUWING EBEN-HAËZERKERK TE ZWIJNDRECHT

In 2024 heeft in het kader van de verduurzaming van de Eben-Haëzerkerk te Zwijndrecht een grondige interne verbouwing plaatsgevonden. Aan de binnenkant van de muren is isolatie aangebracht. De raampartijen zijn aan de binnenzijde voorzien van nieuwe voorzetkozijnen met dubbelglas. Tegelijkertijd zijn alle wanden gestuukt en gesausd. Het plafond kreeg ook een beurt. Het van oorsprong bruine orgel is nu zwart met goud geverfde versiering. Door deze aanpak kreeg het kerkgebouw vanbinnen een frisse uitstraling. Tijdens de verbouwing kon de gemeente dankbaar gebruikmaken van het kerkgebouw van Hendrik-Ido-Ambacht. Hoe veranderd de kerkzaal ook is, het gebed blijft hetzelfde: 'Och, mocht ik in die heilige gebouwen...'

Kerkenraad Zwijndrecht

RENOVATIE IN KAMPEN

Het afgelopen jaar is de Poortkerk in Kampen gerenoveerd en is het zalencomplex bij de kerk uitgebreid. Tien jaar geleden rees in de onderhoudscommissie al de vraag hoe het kerkgebouw en de zalen toekomstbestendig konden worden gemaakt. Nu is er dankbaarheid voor een mooi resultaat: een geheel nieuw verenigingsgebouw en een vernieuwde kerkzaal. In de aanloop hiernaartoe zijn er naar

diverse gemeenten enquêtes uitgegaan over hun ervaringen met klimaatbeheersing, het geluid en de kleurstelling. Dank voor

alle reacties, die medebepalend zijn geweest voor het mooie resultaat. Hopelijk kunnen we als oudste (of op één na oudste) gemeente van ons kerkverband nu weer jaren vooruit. Dat de prediking en al het andere werk in de gemeente mag leiden tot de persoonlijke belijdenis: Wij hebben een gebouw van God in de hemelen, niet met handen gemaakt, maar door Hem Die heeft verkondigd: 'In het huis Mijs Vaders zijn vele woningen'.

Kerkenraad Kampen

Berichten

PROEFSCHRIFT DS. MULDER

In zijn proefschrift "Tussen tekst en toepassing" vergelijkt ds. G.W.S. Mulder twaalf handboeken predikkunde van oude schrijvers. Centraal staat hoe de preek wordt betrokken op de leefwereld van de hoorders. Oude schrijvers volgden een methode om van de uitleg tot de toepassing te komen. Hoe is die ontwikkeld? Welke plaats heeft de

Bijbelse leer daarin? Ook wordt duidelijk op welke manier aandacht is ontwikkeld voor het innerlijke geestelijk leven. Speciaal onderzoek van de Vrije Universiteit (VU) heeft onlangs bevestigd dat dit proefschrift aan de vereisten voldoet. Dit is van belang omdat eind januari publiekelijk zware kritiek op het boek werd geuit. Voor ons kerkelijk blad lag de recensie van "Tussen tekst en toepassing" door ds. A. Schot toen al klaar. Daarom vermeldt de redactie nu de uitkomst van het onderzoek. Het proefschrift is verschenen bij uitgeverij Den Hertog.

Redactie De Saambinder

Gods Kerk is altijd, net als de ram van Abraham, in een doornstruik verward.

- TH. WATSON -

WINTERCONFERENTIE STUDERENDEN

Alle studenten zijn vrijdag 24 januari van harte welkom op de winterconferentie van de Werkgroep voor studenten. Het thema is 'Gods oordelen in onze tijd'. Spreker is P. Schalk, fractievoorzitter SGP Eerste Kamer. Locatie: Kerk Geref. Gemeente, Oudelandseweg 50 in Woerden (dit is een gewijzigde locatie). De kerk is tien minuten lopen vanaf station Woerden. Tijden: maaltijd 17.30 uur; opening 19.00 uur; sluiting ca. 21.45 uur; kosten € 5,- (incl.

maaltijd), € 3,50 (excl. maaltijd). Meer informatie op www.studentengergem.nl waar je je ook kunt aanmelden (verplicht). Aanmelden kan tot zaterdag 18 januari. Er is volop gelegenheid voor onderling gesprek en ontmoeting.

Werkgroep voor studenten

STEUN DE JEUGDBOND ZAKELIJK

Steun vanuit ondernemers is onmisbaar voor het werk van de Jeugdbond. We waarderen uw eindejaarsgift zeer! U kunt uw gift overmaken op NL95 INGB 0002361133 t.n.v. Jeugdbond Ger. Gem. te Woerden o.v.v. 'eindejaarsgift zakelijk'. Wilt u daarnaast structureel (zakelijk) betrokken worden bij of bijdragen aan de activiteiten van de Jeugdbond? Stuur een mailtje naar Jos Molendijk, vriendenvandaniel@jbgg.nl, en word lid van het netwerk Vrienden van Daniël.

ZANGAVOND

Veen - Thaborkerk, ma. 30 dec., 20.00 uur, oudejaarszang m.m.v. gem. koren Comt nu met Sangh en Rehoboth, Jan Peter Teeuw en Rik Melissant, orgel; collecte voor winterhulp aan Roemeense christenen.

Kerkdiensten

ZONDAG 29 DECEMBER 2024

Aagtekerke 9.30 uur ds. M. Boersma en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Aalburg** 9.30 en 15.00 uur ds. M. Blok; **Aalst** 14.30 uur ds. C. Sonneveld; **Alblasserdam** 9.30 uur ds. A.E. Brijder en 16.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Alphen aan den Rijn** 18.30 uur ds. A. Verschuure; **Amersfoort** 9.30 uur ds. W. Harinck en 16.30 uur ds. W. Visscher; **Amsterdam** 10.00 uur ds. G. Heijkamp en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; **Arnhem** 10.00 uur ds. J.B. Huisman en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; **Barendrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. M.H. Schot; **Barneveld-Zuid** 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar; **Beekbergen**

10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; **Benthuizen** 9.30 en 18.00 uur ds. G. Clements; **Berkenwoude** 10.00 en 19.00 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Bodegraven** 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 18.30 uur ds. W. Harinck; **Borssele** 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens en 14.00 uur stud. K.L. Blok; **Boskoop** 9.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Brakel** 10.00 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; **Capelle aan den IJssel-West** 10.00 uur ds. H. van der Heiden en 18.30 uur ds. M.H. Schot; **De Valk-Wekerom** 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; **Delft** 10.00 uur ds. M.L. Dekker en 19.00 uur ds. J.M. Evers; **Den Haag-Scheveningen** 19.00 uur

ds. A. Schot; **Den Helder** 15.00 uur ds. J. Janse; **Deventer** 14.30 uur ds. S.W. Janse; **Dinteloord** 10.00 uur ds. P.C. Vlot en 14.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Doetinchem** 15.00 uur (H.D.) ds. A. Schreuder; **Dordrecht** 10.00 en 16.45 uur ds. G.J. Baan; **Eindhoven** 19.00 uur ds. D. de Wit; **Emmeloord** 9.30 uur ds. D.W. Tuinier; **Enkhuizen** 16.00 uur ds. G. Heijkamp; **Enschede** 10.00 uur ds. R.A.M. Visser en 15.00 uur ds. P.D. den Haan; **Enter** 9.30 en 15.00 uur ds. A.J. de Waard; **Ermelo** 9.30 en 18.30 uur ds. F. Mulder; **Goes** 9.30 uur ds. C. Harinck en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; **Gorinchem** (locatie: Hoefslag 11, Gorinchem) 10.00

en 16.00 uur ds. D. de Wit; **Gouda** 9.30 uur ds. A. Verschuure en 18.30 uur ds. B. Labee; **Goudswaard** 10.00 uur ds. G.J. van Aalst en 19.00 uur ds. W.A. Zondag; **'s-Gravenpolder** 9.30 uur ds. G. Hoogerland en 18.00 uur ds. P.C. Vlot; **'s-Gravenzande** 9.30 en 15.30 uur ds. J.B. Zippro; **Groningen** 16.00 uur ds. P.G. Heijkamp; **Hardinxveld-Giessendam** 9.30 en 18.00 uur ds. J.C. Kriekaart; **Hendrik-Ido-Ambacht** 10.00 en 16.30 uur ds. M. Joosse; **Herkingen** 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. J. de Kok; **Hilversum** 10.00 en 17.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Hoedekenskerke** 10.00 en 15.30 uur ds. C. van Krimpen; **Hoofddorp** 9.30 en 16.00 uur ds. M.G. van Middendorp; **Hoogeveen** 9.30 en 15.30 uur stud. W. de Jong; **Houten** 19.15 uur ds. G.J. Baan; **Kampen** 9.30 uur ds. P.G. Heijkamp; **Kamperland** 15.00 uur ds. L. van der Kuijl; **Kapelle-Biezeling** 15.30 uur ds. S. Maljaars; **Katwijk aan Zee** 15.30 uur ds. A. Verschuure; **Klaaswaal** 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; **Kootwijkerbroek** 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; **Kortgene** 10.00 en 15.30 uur ds. C.J. Meeuse; **Krabbendijke** 18.00 uur ds. S. Maljaars; **Kruiningen** 9.30 uur ds. S. Maljaars en 18.00 uur ds. G. Hoogerland; **Leiderdorp** 10.00 en 16.00 uur ds. P. Mulder; **Lelystad** 19.00 uur ds. R.A.M. Visser; **Lisse** 18.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Meeuwen** 9.30 en 18.00 uur ds. R.T. Michielse; **Melissant** 17.00 uur ds. G.J. van Aalst; **Middelburg-Centrum** 14.00 uur ds. E.J. Boudewijn en 18.30 uur ds. M. Boersma; **Middelburg-Zuid** 9.30 uur ds. A.P. Baaijens en 16.00 uur ds. M. Boersma; **Middelharnis** 18.00 uur ds. A.E. Brijder; **Mijdrecht** 15.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Moerkapelle** 9.30 uur ds. J.M. Evers en 18.30 uur ds. H. Brons; **Naaldwijk** 9.30 en 16.00 uur ds. A. Schot; **Nieuwdorp** 9.30 en 18.30 uur stud. K.L. Blok; **Nieuwe-Tonge** 14.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Nieuwer Ter Aa** 15.15 uur ds. J. Beens; **Nieuwerkerk** 9.30 en 15.00 uur ds. A.A. Brugge; **Nijkerk** 9.30 en 18.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Nisse** 9.30 en 15.30 uur ds. M. Karens; **Ooltgensplaat** 18.00 uur ds. K. Boeder; **Oostburg** 10.00 en 15.00 uur stud. D. de Jong; **Oosterland** 10.00 uur ds. J.J. Tanis en 18.30 uur ds. A.A. Brugge; **Oostkapelle** 9.30 en 16.00 uur stud. H.R. Keurhorst; **Oostvoorne** 15.00 uur ds. A.E. Brijder; **Opheusden** 9.30 (H.D.) en 16.00 uur ds. W. Mouw; **Oppeendoes** 10.00 en 18.30 uur ds. J. Janse; **Oud-Beijerland** 9.30 en 18.00

uur ds. J. van Rijswijk; **Ouddorp** 9.30 uur ds. K. Boeder en 18.00 uur stud. J. Kroon; **Oude-Tonge** 16.00 uur ds. K. Boeder; **Oudemirdum** 9.30 en 14.30 uur ds. E. Bakker; **Poederloijen** 9.30 en 18.30 uur ds. C. Sonneveld; **Poortugaal** 9.30 en 16.00 uur ds. J.W. Verweij; **Poortvliet** 18.30 uur ds. J.J. Tanis; **Puttershoek** 10.00 uur (H.D.) ds. H.A. van Zetten en 18.30 uur ds. J.B. Zippro; **Ridderkerk** 9.30 en 17.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Ridderkerk-Slikkerveer** 16.00 uur ds. B. Labee; **Rijssen-West** 9.30 uur ds. S.W. Janse en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; **Rijssen-Zuid** 9.30 uur ds. P.D. den Haan en 18.30 uur ds. S.W. Janse; **Rilland-Bath** 9.30 en 14.00 uur stud. J. Kroon en 18.30 uur ds. M. Karens; **Rotterdam-Alexanderpolder** 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. W.J. Karels; **Rotterdam-Centrum** 18.30 uur ds. H.A. van Zetten; **Rotterdam-IJsselmonde** 9.30 en 17.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **Rotterdam-Zuidwijk** 10.00 en 16.30 uur ds. W.A. Zondag; **Scherpenzeel** 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. J. Beens; **Soest** 16.00 uur ds. H. van der Heiden; **Spijkensisse** 14.30 uur ds. G.J. Baan; **Sprang-Capelle** 9.30 en 18.00 uur ds. G. Pater; **Stolwijk** 10.00 en 19.00 uur ds. C. Hogchem; **Tholen** 10.00 en 18.30 uur ds. L. van der Kuijl; **Uddel** 10.00 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Utrecht** 10.00 uur ds. W. Visscher en 16.00 uur ds. W. Harinck; **Veen** 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; **Veenendaal** 9.30 uur ds. B. Labee en 16.30 uur ds. W. Silfhout; **Vlaardingen** 10.00 uur ds. H. Brons en 16.30 uur ds. J.M. Evers; **Vlissingen** 15.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Waarde** 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Ruitenburch; **Wageningen** 10.00 uur ds. W. Silfhout en 18.30 uur ds. J.B. Huisman; **Werkendam** 10.00 en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Westkapelle** 9.30 en 18.30 uur ds. E.J. Boudewijn; **Westzaan** 19.00 uur ds. M.G. van Middendorp; **Wierden-Aadorp** 9.30 en 15.00 uur ds. G. van Manen; **Woerden** 10.00 en 18.30 uur ds. J. IJsselstein; **Zeist** 15.30 uur ds. J.B. Huisman; **Zwijndrecht** 9.30 en 16.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Zwolle** 19.00 uur stud. W. de Jong.

MAANDAG 30 DECEMBER 2024

Den Helder 19.30 uur (Oudejaarsdienst) ds. A. Verschuure; **Eindhoven** 19.30 uur (Oudejaarsdienst) ds. W. Harinck; **Naaldwijk** 19.45 uur ds. P. Mulder; **Sint Philipsland** 19.30 uur (Oudejaarsdienst) ds. J.M.D. de Heer.

DINSDAG 31 DECEMBER 2024 OUDEJAARSDAG

Aagtekerke 19.00 uur ds. A.P. Baaijens; **Aalburg** 16.30 uur ds. G.W.S. Mulder; **Aalst** 16.30 uur ds. W.J. Karels; **Alblasserdam** 16.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Amersfoort** 19.30 uur ds. W. Visscher; **Apeldoorn** 19.30 uur ds. R.A.M. Visser; **Arnhem** 16.30 uur ds. J.B. Huisman; **Barendrecht** 19.30 uur ds. M. Joosse; **Barneveld-Centrum** 19.30 uur ds. E.J. Boudewijn; **Barneveld-Zuid** 19.30 uur ds. J. van Laar; **Beekbergen** 19.30 uur ds. A. Schreuder; **Benthuisen** 19.00 uur ds. G. Clements; **Berkenwoude** 19.30 uur ds. M.L. Dekker; **Bodegraven** 17.00 uur ds. W.A. Zondag; **Boskoop** 18.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Brakel** 17.00 uur ds. G. Pater; **Capelle aan den IJssel-Middelwatering** 19.00 uur ds. H. van der Heiden; **Capelle aan den IJssel-West** 17.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **De Valk-Wekerom** 19.30 uur ds. B.J. van Boven; **Den Haag-Scheveningen** 17.00 uur ds. M.L. Dekker; **Dirksland** 19.00 uur ds. K. Boeder; **Doetinchem** 19.00 uur ds. A.B. van der Heiden; **Dordrecht** 19.45 uur ds. W.A. Zondag; **Drachten** 15.00 uur ds. A. Verschuure; **Ede** 19.00 uur ds. J.B. Huisman; **Elspeet** 19.00 uur ds. G. van Manen; **Emmeloord** 19.00 uur ds. P.G. Heijkamp; **Enkhuizen** 19.00 uur ds. G. Heijkamp; **Enter** 14.30 uur ds. S.W. Janse; **Ermelo** 15.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Genemuiden** 19.00 uur ds. A. Verschuure; **Goes** 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; **Gorinchem** (locatie: Hoefslag 11, Gorinchem) 16.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Gouda** 19.30 uur ds. W. Silfhout; **Goudswaard** 16.30 uur ds. H.A. van Zetten; **'s-Gravenpolder** 19.00 uur ds. S. Maljaars; **'s-Gravenzande** 17.30 uur ds. G.J. Baan; **Hardinxveld-Giessendam** 19.30 uur ds. J.C. Kriekaart; **Hendrik-Ido-Ambacht** 19.30 uur ds. M.H. Schot; **Hilversum** 19.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Hoedekenskerke** 16.00 uur ds. S. Maljaars; **Hoogeveen** 19.00 uur ds. A.J. de Waard; **Houten** 19.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; **Kampen** 19.00 uur ds. D.W. Tuinier; **Kamperland** 16.00 uur ds. A.E. Brijder; **Kapelle-Biezeling** 19.30 uur ds. C. Harinck; **Katwijk aan Zee** 17.00 uur stud. D. de Jong; **Kesteren** 17.00 uur ds. D. de Wit; **Klaaswaal** 19.00 uur ds. G.J. van Aalst; **Kootwijkerbroek** 19.30 uur ds. G. Beens; **Krabbendijke** 19.00 uur ds. P.C. Vlot; **Krimpen aan den IJssel** 19.00 uur ds. J.J.

Hoogerbrug; **Kruiningen** 19.00 uur ds. G. Hoogerland; **Leerdam** 19.30 uur ds. M.G. van Middendorp; **Leiderdorp** 19.30 uur ds. P. Mulder; **Lelystad** 16.30 uur stud. J. Kroon; **Lisse** 19.30 uur stud. J. Kroon; **Marknesse** 15.30 uur ds. A. Schot; **Meeuwen** 16.00 uur ds. C. Sonneveld; **Meliskerke** 19.30 uur ds. A.E. Brijder; **Middelburg-Centrum** 19.30 uur ds. M. Karens; **Middelburg-Zuid** 19.00 uur ds. M. Boersma; **Mijdrecht** 19.00 uur stud. W. de Jong; **Moerkapelle** 19.00 uur ds. H. Brons; **Nieuw-Beijerland** 19.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Nieuwdorp** 19.00 uur ds. C.J. Meeuse; **Nieuwe-Tonge** 16.00 uur stud. K.L. Blok; **Nieuwer Ter Aa** 16.30 uur stud. W. de Jong; **Nieuwerkerk** 16.00 uur ds. M. Blok; **Nijkerk** 19.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Nisse** 16.00 uur ds. G.J.N. Moens; **Nunspeet** 19.00 uur ds. A. Schot; **Ooltgensplaat** 19.00 uur ds. J.W. Verweij; **Oosterland** 16.00 uur ds. K. Boeder; **Oostkapelle** 16.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Oostvoorne** 14.00 uur ds. J.M. Evers; **Opheusden** 19.30 uur ds. W. Mouw; **Oud-Beijerland** 19.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Oude-Tonge** 18.00 uur ds. J.J. Tanis; **Poederloijen** 19.00 uur ds. C. Sonneveld; **Poortugaal** 16.00 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Puttershoek** 17.00 uur ds. M.H. Schot; **Rhenen** 19.30 uur ds. F. Mulder; **Ridderkerk** 19.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Ridderkerk-Slikkerveer** 16.30 uur ds. H. van der Heiden; **Rijssen-Noord** 17.00 uur ds. A.T. Huijser; **Rijssen-West** 17.00 uur ds. P.D. den Haan; **Rijssen-Zuid** 17.00 uur ds. S.W. Janse; **Rilland-Bath** 18.30 uur stud. K.L. Blok; **Rotterdam-Alexanderpolder** 16.30 uur ds. H. Brons; **Rotterdam-Centrum** 17.00 uur ds. J.M. Evers; **Rotterdam-IJsselmonde** 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Rotterdam-Zuidwijk** 19.45 uur ds. G.J. Baan; **Scherpenisse** 19.00 uur ds. M. Blok; **Scherpenzeel** 19.00 uur ds. J. Beens; **Sint Annaland** 19.00 uur ds. J. de Kok; **Sliedrecht** 17.00 uur ds. R.T. Michielse; **Soest** 16.00 uur ds. W. Visscher; **Spijkernisse** 19.30 uur ds. W.J. Karels; **Stolwijk** 19.00 uur ds. C. Hogchem; **Terneuzen** 16.00 uur ds. M. Boersma; **Terwolde-De Vecht** 19.30 uur ds. J. Janse; **Tholen** 18.30 uur ds. C. van Ruitenburch; **Tricht-Geldermalsen** 19.30 uur ds. A.A. Brugge; **Uddel** 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Urk** (**Dankdag**) 10.00 en 16.00 uur ds. A.J. de Waard; **Utrecht** 19.30 uur ds. W. Harinck; **Veen** 19.30 uur ds. E. Bakker;

Veenendaal 19.30 uur ds. B. Labee; **Vlaardingen** 19.30 uur ds. J.M. Evers; **Waarde** 19.00 uur ds. L. van der Kuijl; **Waardenburg** 19.30 uur ds. G. Pater; **Wageningen** 17.00 uur ds. J. van Laar; **Werkendam** 19.00 uur ds. H.J. Agteresch; **Wierden-Aadorp** 19.30 uur ds. A.T. Huijser; **Woerden** 19.00 uur ds. J. IJsselstein; **Wolphaartsdijk** 16.30 uur ds. C. van Ruitenburch; **Yerseke** 18.00 uur ds. C. van Krimpen; **Zeist** 19.00 uur stud. H.R. Keurhorst; **Zoetermeer** 19.30 uur ds. J.B. Zippro; **Zwijndrecht** 19.30 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Zwolle** 15.00 uur ds. G. van Manen.

WOENSDAG 1 JANUARI 2025 NIEUWJAARSDAG

Aagtekerke 9.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Alblasserdam** 10.00 uur ds. W.J. Karels; **Amersfoort** 10.00 uur ds. W. Visscher; **Apeldoorn** 10.00 uur ds. R.A.M. Visser; **Barendrecht** 10.00 uur ds. M. Joosse; **Barneveld-Centrum** 9.30 uur ds. E.J. Boudewijn; **Barneveld-Zuid** 9.30 uur ds. J. van Laar; **Beekbergen** 10.00 uur ds. A. Schreuder; **Benthuizen** 10.00 uur ds. G. Clements; **Berkenwoude** 10.00 uur ds. J.W. Verweij; **Bodegraven** 10.00 uur ds. N.I. Ude; **Boskoop** 9.30 uur ds. P.J. de Raaf; **Capelle aan den IJssel-Middelwatering** 10.00 uur ds. H. van der Heiden; **De Valk-Wekerom** 9.30 uur ds. B.J. van Boven; **Den Haag-Scheveningen** 10.00 uur ds. M.L. Dekker; **Dirksland** 10.00 uur ds. K. Boeder; **Doetinchem** 10.00 uur ds. A.B. van der Heiden; **Dordrecht** 10.00 uur ds. W.A. Zondag; **Ede** 9.30 uur ds. J.B. Huisman; **Elspeet** 10.00 uur ds. G. van Manen; **Emmeloord** 10.00 uur ds. P.G. Heijkamp; **Enkhuizen** 9.30 uur ds. G. Heijkamp; **Ermelo** 9.30 uur stud. W. de Jong; **Goes** 9.30 uur ds. G.J.N. Moens; **Gouda** 10.00 uur stud. D. de Jong; **'s-Gravenpolder** 9.30 uur ds. S. Maljaars; **Hardinxveld-Giessendam** 10.00 uur ds. J.C. Kriekaart; **Hendrik-Ido-Ambacht** 10.00 uur ds. M.H. Schot; **Hilversum** 10.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Houten** 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; **Kesteren** 12.30 uur ds. D. de Wit; **Klaaswaal** 10.00 uur ds. G.J. van Aalst; **Kootwijkerbroek** 10.00 uur ds. G. Beens; **Krabbendijke** 9.30 uur ds. P.C. Vlot; **Krimpen aan den IJssel** 10.00 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Kruiningen** 9.30 uur ds. G. Hoogerland; **Leerdam** 10.00 uur ds. M.G. van Middendorp; **Leiderdorp** 10.00 uur ds. P. Mulder; **Lelystad** 10.00 uur stud. H.R. Keurhorst;

Meliskerke 9.30 uur ds. A.E. Brijder; **Middelburg-Centrum** 9.30 uur ds. M. Karens; **Middelburg-Zuid** 9.30 uur ds. M. Boersma; **Nieuw-Beijerland** 10.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Nieuwdorp** 9.30 uur ds. C. Harinck; **Nieuwe-Tonge** 10.00 uur stud. K.L. Blok; **Nijkerk** 9.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Ooltgensplaat** 9.30 uur ds. J.J. Tanis; **Opheusden** 9.30 uur ds. W. Mouw; **Poederloijen** 10.00 uur ds. C. Sonneveld; **Rhenen** 10.00 uur ds. F. Mulder; **Ridderkerk** 10.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Rijssen-Noord** 9.30 uur ds. A.T. Huijser; **Rijssen-West** 9.30 uur ds. P.D. den Haan; **Rijssen-Zuid** 9.30 uur ds. S.W. Janse; **Rotterdam-IJsselmonde** 9.30 uur ds. J.M.D. de Heer; **Rotterdam-Zuidwijk** 10.00 uur ds. G.J. Baan; **Scherpenisse** 9.30 uur ds. M. Blok; **Scherpenzeel** 10.00 uur ds. J. Beens; **Sint Annaland** 9.30 uur ds. J. de Kok; **Sliedrecht** 10.00 uur ds. R.T. Michielse; **Soest** 10.00 uur stud. J. Kroon; **Stolwijk** 10.00 uur ds. C. Hogchem; **Terwolde-De Vecht** 9.30 uur ds. J. Janse; **Tholen** 10.00 uur ds. C. van Ruitenburch; **Uddel** 10.00 uur ds. C.A. van Dieren; **Urk** 10.00 uur ds. A.J. de Waard; **Utrecht** 10.00 uur ds. W. Harinck; **Veen** 9.30 uur ds. E. Bakker; **Veenendaal** 9.30 uur ds. B. Labee; **Vlaardingen** 10.00 uur ds. J.M. Evers; **Waarde** 9.30 uur ds. L. van der Kuijl; **Waardenburg** 10.00 uur ds. G. Pater; **Wageningen** 10.00 uur ds. W. Silfhout; **Werkendam** 9.30 uur ds. H.J. Agteresch; **Woerden** 10.00 uur ds. J. IJsselstein; **Wolphaartsdijk** 9.30 uur ds. C.J. Meeuse; **Yerseke** 9.30 uur ds. C. van Krimpen; **Zoetermeer** 10.00 uur ds. J.B. Zippro; **Zwijndrecht** 10.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 29 DECEMBER 2024

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur (Bijbeluur) evang. M. Vos; **Breda** (Vriesdongen 1) 10.30 uur; **Emmen** (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; **Leeuwarden** (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur (Bijbeluur) evang. S. de Visser en 16.00 uur; **Merksem** (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 uur evang. A. van Setten; **Rotterdam** (Gouwstraat 36b) 14.00 uur ds. M.L. Dekker; **Scheveningen** (Keizerstraat 177) 14.30 uur evang. M. van Velden; **Tilburg** (Offenbachstraat 105) 10.00 en 16.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN DINSdag 31 DECEMBER 2024 OUDEJAARSDAG

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2)

17.00 uur evang. J. Krijgsman;

Amsterdam (Looiersgracht 70) 19.00 uur evang. M. Vos; **Emmen** (Prinsesselaan 6 I) 19.30 uur evang. C. van Drunen;

Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 19.30 uur evang. S. de Visser; **Merksem** (Jaak

de Boeckstraat 21-23) 19.00 uur evang. A. van Setten; **Tilburg** (Offenbachstraat 105) 19.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN WOENSDAG 1 JANUARI 2025 NIEUWJAARSDAG

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2) 10.00 uur evang. J. Krijgsman;

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 uur evang. M. Vos; **Emmen** (Prinsesselaan 6 I) 9.30 uur evang. C. van Drunen; **Leeuwarden** (Achter de Hoven 2c) 9.30 uur evang. S. de Visser; **Merksem** (Jaak de Boeckstraat 21-23) 10.00 uur evang. A. van Setten; **Tilburg** (Offenbachstraat 105) 10.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Advertenties

Kerkenraden, predikanten, studenten, evangelisten, predikantsweduwen en gemeenteleden allen van harte Gods onmisbare zegen toegewenst voor het jaar 2025.

Fam. ds. J. van Rijswijk
Oud-Beijerland

Wij wensen familie, vrienden, bekenden, (emeritus)predikanten, predikantsweduwen, studenten en kerkenraden allen Gods onmisbare zegen toe voor de kerstdagen en voor het nieuwe jaar 2025.

Fam. ds. K. Boeder
Dirksland

**TRADITIONEEL NIEUWJAARSCONCERT
MET PIETER HEYKOOP (50 JAAR ORGANIST)**
Orgel improvisaties & veel Samenzang
LAURENSKERK ROTTERDAM

D.V. ZATERDAG 11 JANUARI

Dit jaar voor iedereen GRATIS!

Aanvang: 14.30 uur (vanaf 13.45 u. deuren open)
Kerk verwarmd!

Reformatische Psychologenpraktijk
Nederland biedt identiteit bewuste
behandeling en begeleiding aan volwassenen,
jongeren en kinderen met psychosociale en
psychologische vragen en problemen.

Tevens voor mediation en zakelijke advisering.

Drs. J.C. de Jonge en mw. drs. M.J. de Jonge - Brouwer.

44 R I-straat 2, 4051 AR Ochten
0344 - 667042 of info@rpnederland.nl

www.rpnederland.nl

Dorst
BEGRAFENISVERZORGING

- Tholen (en omgeving) 0166 - 69 74 38
- Zuid-Beveland 0113 - 26 06 81
- Schouwen-Duiveland 0111 - 21 00 02

begravenisverzorgingdorst.nl
(geen crematies)

Voor een respect- en stijlvolle begeleiding

Ruime keuze aquarelkaarten bij
www.kaartje-posten.nl
Informeer ook eens naar de **aantrekkelijke inkooprijzen** voor goede doelen.

Er even tussenuit of vakantie? Dat kan in ons comfortabel 2-6 pers. vakantiehuis. NUNSPEET op park aan 't Veluwemeer.
www.familiehuisje20.nl

Werken bij Adullam

Werk
vanuit
identiteit

Maasheim zoekt twee teamleiders

Heb jij oog voor wat collega's en cliënten nodig hebben en weet je daar op de juiste manier naar te handelen? Dan zoeken we jou!

Meer informatie?
Neem dan contact op met
Arjan via 06 15 08 16 52.

Adullam
leren | wonen | werken

Martinikerk Bolsward

PSALMEN ZINGEN

MET ANDRÉ NIEUWKOOP

DV zaterdagmiddag 11 januari

Evangelist Sam de Visser - algehele leiding
Collecte t.b.v. Evangelisatiepost Achter de Hove

Voor meer info. / kaarten bestellen:
NAARHETCONCERT.NL

MARIA HOEVE
HOORNAAR

Nieuw in de Alblasserwaard!

VERGADEREN | OVERNACHTEN | GENIETEN

0183 - 741 030
WWW.MARIAHOEVE-HOORNAAR.NL

Dv. heel december **3e tweedehands boek gratis***, in de winkel en online.
Wesselseweg 178-2, Kootwijkerbroek.
www.deboekenkamer.nl

**GEZINSCAMPING
IN FRIESLAND**

- Bosrijk gebied tussen de Friese Meren
- Ruime kampeerplekken
- Verkoop & verhuur chalets en safaritenten
- 4x per jaar fietsvakanties
- B&B arrangementen

WWW.DEVERBORGENDHOEK.NL

*Begrafenisonderneming
de Jongh*

Voor een waardige en stijlvolle verzorging
van alleen begravenissen

Dag en nacht persoonlijk bereikbaar

Hardinxveld-Giessendam	0184 - 611 154
Waardenburg	0418 - 652 039
Werkendam	0183 - 701 017
Dordrecht e.o.	078 - 641 27 40
Nieuw-Lekkerland	0184 - 683 838

info@begravenisondernemingdejongh.nl
www.begravenisondernemingdejongh.nl

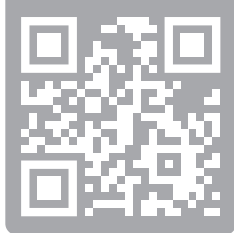
De specialist in het milieubewust
isoleren van uw woning

PROFIJT ISOLATIE

Vloerisolatie
Spouwisolatie
Dakisolatie
Gevelisolatie

Energiestraat 7 7461 TZ RIJSEN Tel: 0548 546055

Profiteer nu!! landelijke subsidie **www.profijtisolatie.nl**

Sluit je aan bij onze
flexpool en ervaar het
beste van twee werelden.
Kijk op silolah.nl/flexpool

afwisseling
flexibiliteit

vrijheid

ontwikkeling
eigen regie

Siloah
ZORGGROEP SIRJON

Dat staat vast. Bij Siloah.

Bureau Mark.

*Luisteren,
met oog voor elkaar.*

Psychosociaal therapeut
mark@bureau-mark.nl

+31 (0)6 53 29 69 57
bureau-mark.nl

Jong gezin (3 kind.) uit Breukelen, zoekt hulp i.v.m. beperking van moeder. Ma-vr van 7.30-9.15 uur & 12.00/15.00-18.00 uur. Mogelijk vanaf 1 dagdeel p/w. Flexibel te plannen. Bezit van rijbewijs een pre. Betaling via PGB. Bij interesse of vragen, app/bel (06 27296526).

URGENT: Mede als gevolg van gewijzigde belastingwetgeving moeten we afscheid nemen van onze ZZP-ers. Hiervoor zijn we op zoek naar **begeleiders in de regio Kesteren/Opheusden/Achterberg/Oud-Vossemeer**. Werktijden en omvang dienstverband in overleg te bepalen. Neem contact op met onze recruiter Mirjam Hardeman (06 39 36 75 89). Voor meer info kijk op www.werkenbijdeschutse.nl

Is je last te zwaar en ben je toe aan een adempauze? Wij bieden je een oase. Een plek van rust, structuur, ontspanning en bezinning.

Samen met een gastbegeleider werk je in deze periode aan herstel. Rond een geopende Bijbel is er ruimte voor jouw vragen. Welkom in de Oase!

Wij zoeken vrijwilligers

www.diaconaalgastenhuisdeoase.nl

 de Oase
diaconaal gastenhuis

"Als het leven om een adempauze vraagt"

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING

P.H. VAN DER LEER
Veenendaal Rhenen

Voor een persoonlijke en betrokken begeleiding bij het verzorgen van alleen begrafenissen

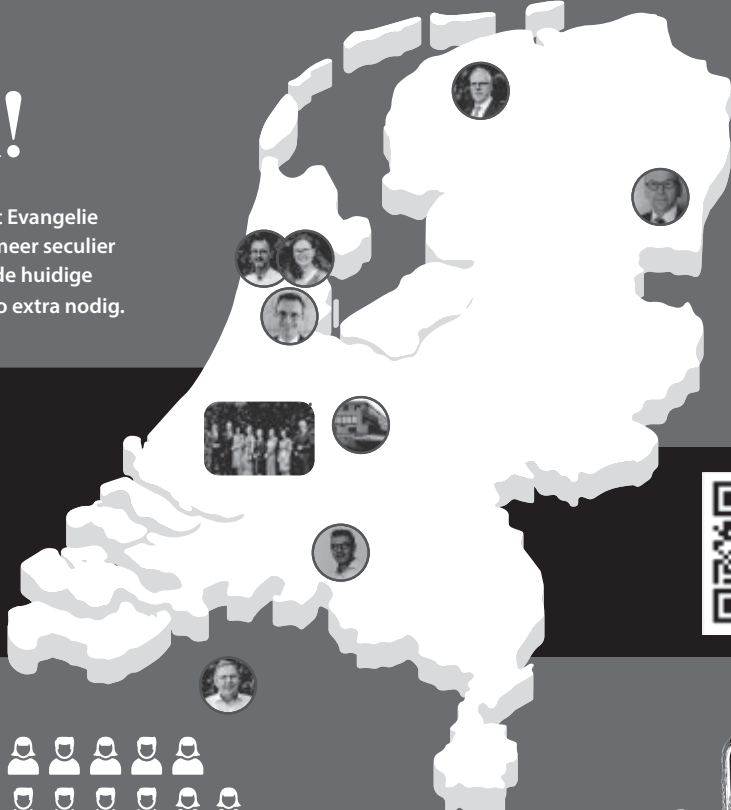
P.H. van der Leer

T 0318 - 526641 E info@phvanderleer.nl
M 06 - 46376232 W www.phvanderleer.nl

Uw steun gevraagd!

Helpt u mee om de boodschap van het Evangelie blijvend te verspreiden in een steeds meer seculier Nederland én België? Om het werk in de huidige omvang voort te zetten is 160.000 euro extra nodig.

Draag ook bij!
Draag direct bij met de QR code. Benieuwd naar andere vormen van financieel steunen, zoals een periodieke gift, een nalatenschap of door donateur te worden? Kijk dan op evgg.nl/steunen/geven.

Nodig € 2.100.000
Verwacht € 1.940.000

EVGG
EVANGELISATIE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

**Vanuit de Grote Kerk te Gorinchem
Traditionele Nieuwjaarszangavond
Zaterdag 11 januari 2025**

Aanvang: 19:00u / Kerk open: 18:30u

Leiding: Ds. M.G. van Middendorp

Organist: Arthur de Jong

Dhr. Haalboom met informatietafel GBS

Collecte: Bijbelverspreiding

Bij de uitgang na afloop warme

bittergarnituur

Bestel tickets via www.arthurdejong.nl

HULP NA EEN *ongeval*

Bent u slachtoffer van een ongeval? Heeft u hierdoor schade? DB Letselschade kan u geheel kosteloos begeleiden bij het verhalen van uw schade.

db-letselschade.nl
0252-701108

LETSELSCHADE

HUIB RUIJGROK

ERFRECHT & NALATENSCHAPPEN

**Juridisch advies en administratieve
en praktische hulp bij:**

- nalatenschappen
- testamenten
- erfbelasting
- executele en conflictbemiddeling

Burg. Houtkoperweg 7 4033 BJ Lienden
T 0344 745 104 M 06 19452290
info@huibruijgrok.nl www.huibruijgrok.nl

**Praktijk
den Uijl**

☛ **HULPVERLENING**

☛ **COACHING**

☛ **TRAINING**

☛ **TOERUSTING**

Nieuwerkerk aan den IJssel | Lunteren | Yerseke

T 06 34 13 30 13 E info@praktijkdenuijl.nl

| www.praktijkdenuijl.nl

Veelal (gedeeltelijk) vergoed door ziektekostenverzekeraars

Flavonoid Complex van NeoLife:

voor een goed milieu in de blaas,
goede conditie van bloedvaten,
bij overgangsverschijnselen.

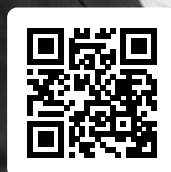
Kommie 0634826766

www.naturalhealthproducts.nl

Behoeftte aan rouwbegeleiding?

 TAMIM
HULPVERLENING • COACHING • TRAINING
www.tamim.nu

Werken bij VLK

werkenbijvlk.nl

**Senior
belastingadviseur**

Accountant

Salarisspecialist

Bekijk al onze
vacatures online.

Barneveld | Rhenen

Van Lienden & Kooistra

accountants en adviseurs voor familiebedrijven

**Verpleegkundig
Specialist
Oud-Vossemeer**

Ben jij een betrokken zorgprofessional met hart voor cliënten? Als Verpleegkundig Specialist bij De Schutse werk je in een hecht team, bied je persoonlijke en medische zorg, en ben je nauw betrokken bij bewoners en hun omgeving.

Voor vragen, neem contact op met onze recruiter Mirjam Hardeman via 06 39 36 75 89.

De Schutse

Zorg wat er écht toe doet

Meer info?

Scan de QR-code voor de
volledige vacaturetekst of kijk
op werkenbijdeschutse.nl

VOGG... AL 65 JAAR MUZIEK VOOR KERK EN HUIS

Voor kerkenraden
EXAMENCOMMISSIE
 Voor advies bij de selectie en benoeming van organisten
ORGELBOUWADVIESCOMMISSIE
 Bij aanschaf, bouw of onderhoud van het orgel
MODELINSTRUCTIE
 Voor de aanstelling van organisten

Voor organisten en andere muziekliefhebbers
KERK & MUZIEK Ons tweemaandelijks blad
BUNDELS met Psalm bewerkingen
CURSUS Kerkelijk Orgelspel
Allerlei ACTIVITEITEN

Meer informatie
 of bladmuziek bestellen?
www.kerkenmuziek.nl of mail naar
info@kerkenmuziek.nl

VOGG
 VERENIGING ORGANISTEN GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Jouw bruidsjurk...
 -Uniek -Maatwerk -Betaalbaar

Atelier Joline www.atelier-joline.nl
 Reeuwijk

HARKES
Begravenissen

harkesbegravenissen.nl
 0172 - 21 21 22

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

DH begrafenisverzorging
Den Hollander

- Alleen begravenissen
- Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst rouwcentrum of thuis met koeling
- Dag en nacht bereikbaar

☎ 010 - 460 05 09
 ✉ info@tdenh.nl
 🌐 www.begravenisverzorgingdenhollander.nl

HEEREN VAN OPHEUSDEN

AMBTSKLEDING
MAATKOSTUUMS
TROUWKOSTUUMS
GELEGENHEIDSKLEDING

AFSPRAAK MAKEN?

We bieden de mogelijkheid voor een afspraak in de avonden of voor bezoek bij u aan huis.

HEERENVANOPHEUSDEN.NL | 0488 42 96 90 | INFO@HEERENVANOPHEUSDEN.NL
 BURGEMEESTER LODDERSTRAAT 38 | 4043 KM | OPHEUSDEN

**Word ook de baas over
 jouw stress en onrust!**

Mét garantie op resultaat!
 Heb jij genoeg van onrust, stress, spanning, gejaagdheid, angst, paniek en somberheid?
 En ben jij op zoek naar ontspanning, rust in je hoofd en weer lekker in je vel zitten?

Albert van den Bogaert
www.stressenonrustdebaas.nl
 tel. 06-25081102

Wil jij je goede voornemens omzetten in actie?
 Doe dan gratis mee met mijn online workshop:
 'Weg met je onrust!'
 Op 23 januari om 10 uur.

Meld je snel aan via de website of scan voor meer informatie en aanmelden!

bijzondere noden
 handen van de kerk

EINDEJAARSACTIE
 Steun gezinnen in Roemenië

Viktoria moet met een minimaal inkomen rondkomen. Vaak is er onvoldoende eten voor haar kinderen, onder wie een gehandicapte dochter.

In Roemenië groeien ontelbare kinderen op in armoede. Bijzondere Noden steunt daarom met voedsel, luiers en brandstof, maar ook met trainingen over financiën, opvoeding en verslaving. De hulp gaat gepaard met pastoraat en Bijbelse lectuur.

Met € 15,- bieden we een week lang hulp aan families zoals die van Viktoria. Hoeveel weken steunt u mee?

Doneer met de QR-code of via NL52 INGB 0000 3074 47 o.v.v. Familiehulp in Roemenië

BEKIJK DE VIDEOBOODSCHAP van VIKTORIA
bijzonderenoden.nl/saambinder

ANBI

ANDANTE
-orgelcentrum-

Uw dealer van
Johannus Monarke Content Domus Viscount Mixtuur
(Hauptwerk orgels)

- * Ruim assortiment bladmuziek (ook klavar)
- * Verkoop en verhuur, ook voor zaal en kerk
- * Collectie kleine blaasinstrumenten

Industrielaan 26 • Veenendaal • tel 0318 - 50 50 63
www.andanteorgels.nl

VAN DER WILT
RAAMDECORATIE

UW ADVISEUR
AAN HUIS

06 - 36 29 43 14
wiltraamdecoratie.nl

de Verrassing
samen vakantie vieren

Wanneer zien we u op Texel?

Bel of app met ons:
(0222) 31 89 06 www.deverrassing.nl

kina
begrafenisverzorging

D.W. Schipper **010-458 31 12**
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman **0182-58 39 32**
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

NIEUW
Vanaf €37,95

Introductieprijs tot 1 februari 2025

Bestel de Bijbel met schrijfruimte

- Ideaal voor persoonlijke notities
- Twee uitvoeringen, 1792 pagina's
- Verkrijgbaar in groen en camel

Bestel via gbs.nl of info@gbs.nl

0345 610155 • info@gbs.nl

 GEREFORMEERDE BIJBELSTICHTING

Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten
Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. B. Labee
Redacteurs: ds. G.J. van Aalst, J. van 't Hul,
ds. G.W.S. Mulder

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers, boeken ter recensie en vragen voor de rubriek 'Vraag en antwoord' naar:

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Advertenties en familieberichten aan Verloop drukkerij:

Ohmweg 31, 2952 BD Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag vóór de week van verschijning aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk maandag-morgen 9 uur.

Advertenties € 1,90 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden:

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.
De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen:

voor Nederland: € 15,50 per halfjaar
voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor: Canada: \$ 165,
USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika:

A.C. Kieboom
12093 Sprinkle Road
Vicksburg, MI 49097
T 001 269 720 3533
E saambinder.noordamerika@gmail.com

Enkele handige websites

Gereformeerde Gemeenten:

Algemeen: www.gergeminfo.nl
(doorklikken naar diverse deputaatschappen)
De Saambinder: www.desaambinder.nl
Adviesplein gemeente en gezin:
www.gemeenteengezin.nl
Studenten: www.studentengergem.nl
Jeugdbond: www.jbgg.nl

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

30

Dagen tellen

Mozes ging in de woestijnreis het volk van Israël voor. Hij was de leider. Dit was voor hem niet gemakkelijk.

Een dominee in de gevangenis

God meer gehoorzamen dan de mensen

In september 1840 schrijft de kerkenraad van Benthuisen opnieuw een brief. Het probleem met de mannen in Hoogeveen is nog steeds niet opgelost. Dit keer is de brief niet voor het Classicaal Bestuur, maar voor het Provinciaal Kerkbestuur. In deze brief legt ds. Ledeboer nog een keer uit dat er nergens een contract of bewijs is waaruit blijkt, dat er iemand uit Hoogeveen ouderling of diaken zou moeten worden. Duidelijk schrijft hij in de brief dat men in Benthuisen wel wil buigen onder de regels van de kerk, maar dat zij God meer moeten gehoorzamen dan de mensen. Het antwoord van het Provinciaal Kerkbestuur is kort en bondig. 'U dient zich te houden aan het Reglement van het bestuur der Hervormde Kerk!'

Vanaf dat moment denkt ds. Ledeboer bijna dag en nacht aan het Reglement. Hij herinnert zich nog dat - toen hij predikant werd - hij zijn handtekening onder dat Reglement heeft moeten zetten, terwijl hij amper wist wat er allemaal in stond! En dat is niet meer ongedaan te maken. Vaak kan hij er niet van slapen. Op een nacht zit hij weer in z'n studeerkamer. Hij kan niet slapen. Hij neemt het Reglement nog eens. Het staat er toch echt zwart op wit. Altijd, hoe dan ook, moet hij gehoorzaam zijn aan het Classicaal Bestuur! Dat betekent dus ook dat hij een kerkenraadslid uit Hoogeveen moet benoemen, zelfs als hij vindt dat daar geen geschikte ouderling of diaken is! Het stormt in zijn hart. Wie moet hij meer gehoorzaam zijn? God, of de mensen? God, of het Reglement van de Hervormde Kerk?

Op 5 november beantwoordt hij de brief van het Provinciaal Bestuur. Vol vuur schrijft ds. Ledeboer: 'Hooeerwaarde heren, wij moeten God meer gehoorzamen dan de mensen! Wij mogen ons niet binden aan menselijke regels, maar dienen de wetten van de Heere te gehoorzamen. Wij kunnen geen mensen kandidaat stellen uit Hoogeveen als ze daartoe niet bekwaam zijn. Dat is niet naar Gods Woord!' ♦

Iedere keer opnieuw bleken er vele mopperaars te zijn, mensen die de Heere verdriet deden door hun opstand. Overall zijn graven gegraven, omdat het volk in ongeloof gemurmureerd heeft tegen de Heere.

Als Mozes tijdens deze woestijnreis Psalm 90 dicht, beseft hij wat de zonde veroorzaakt heeft. Hij vraagt of God hem en het volk wil leren hun dagen te tellen, opdat zij een wijs hart mogen bekomen. Tellen is een bezigheid die je als kind leert in de eerste groepen van de basisschool. Zo vraagt Mozes om als een kind van de hemelse Meester onderwijs te krijgen in het tellen. Hij vraagt: 'Leer het ons'.

Wij willen graag alles zelf doen, maar als wij ons door de Heere laten leren, komen wij er achter hoe dwaas ons hart is. Ben je daar al achter gekomen in dit afgelopen jaar?

Wat heeft de Heere onverdiend veel gegeven. Maar wat ligt er ook een schuld, en wat veel zonden hebben wij gedaan.

Als we dat gaan optellen, wat blijft er dan van ons over?

Helemaal niets. Dáárom kwam Zijn Zoon naar de aarde om het verlorene te zoeken en zalig te maken. Opdat wij voor Hem zouden leren buigen, opdat wij uit genade een wijs hart zouden krijgen. Dan leren we onszelf kennen en Christus kennen.

Weet je, als je dit wonder mag kennen, dan zou je wel willen leren aftellen: wanneer komt die dag dat ik voor eeuwig bij U mag zijn? Daar wordt geen dag meer geteld, daar is geen oudjaar en geen nieuwjaar meer, dan zullen we eeuwig bij de Heere zijn. Die dag is bij Hem bekend. Heb jij al écht mogen leren (af)tellen? ♦

Leestip: Psalm 90

Vraag en antwoord

door
ds. Labee

Gods zegen

Is het wel gepast dat we Gods zegen toewensen bij de wisseling van het jaar, op kraambezoek, na een huwelijkssluiting enz.? Is zegenen in de Bijbel niet voorbehouden aan personen met autoriteit, allereerst aan God Zelf?

Zegenen

We moeten duidelijk onderscheid maken tussen de eeuwige God, Die alléén kan zegenen en personen die op bevel van God geroepen worden om de zegen op te leggen. Daarnaast komt het ook voor in Gods Woord dat personen elkaar de zegen van God toewensen.

Op vele plaatsen lezen we het eerste en belangrijkste. We verwijzen hier naar Genesis 12, waar we de roeping van Abram vinden. Daar klinkt het van de lippen van de Allerhoogste: 'En Ik zal u tot een groot volk maken, en u zegenen en uw naam groot maken; en wees een zegen. En Ik zal zegenen die u zegenen, en vervloeken die u vloekt; en in u zullen alle geslachten des aardrijks gezegend worden' (vers 2 en 3). Dat mensen van beneden niet beschikken over de zegen en de vloek, weten we bijvoorbeeld uit de geschiedenis van Bileam. De Moabitische koning Balak had deze profeet laten halen om het volk Israël te vloeken, maar tot driemaal toe sprak Bileam een zegen uit. En ten laatste horen we hem zeggen: 'Zie, ik heb ontvangen te zegenen; dewijl Hij zegent, zo zal ik het niet keren' (Num. 23:20). Het is alsof hij uitroept: 'God legt mij de zegenspreuken op de lippen en dan kan ik het niet verzwijgen'.

Daarmee zijn we eigenlijk al bij de personen die God wil gebruiken om Zijn zegen op te leggen. Het meest bekende voorbeeld is de zogenaamde Aäronitische zegen. We vinden deze in Numeri 6 vers 22-27: 'En de HEERE sprak tot Mozes, zeggende: Spreek tot Aäron en zijn zonen, zeggende: Alzo zult gijlieden de kinderen Israëls zegenen, zeggende tot hen: De HEERE zegene u en behoede u; de HEERE doe Zijn aangezicht over u lichten en zij u genadig; de

HEERE verheffe Zijn aangezicht over u en geve u vrede. Alzo zullen zij Mijn Naam op de kinderen Israëls leggen; en Ik zal hen zegenen'. Op Gods bevel ontvangen personen autoriteit om de zegen van God op te leggen. Is het ons weleens een wonder geworden dat mensen, van nature vloekwaardig, zo menigmaal deze en andere zegenwensen mogen horen in Gods huis?

Zegenwens

Maar we lezen in de Bijbel ook van 'gewone' mensen die elkaar de zegen van God toewensen. We denken aan het tafereel in de velden van Bethlehem uit Ruth 2. Als de landheer Boaz uit het stadje komt tot de maaiers, lezen we zijn groet: 'De HEERE zij met ulieden'. Omgekeerd spreken zij tot hem: 'De HEERE zegene u' (Ruth 2:4). De kanttekening verwijst hierbij naar Genesis 12. Daar staat in kanttekening 5a: 'De zegening Gods betekent allerlei weldaad, óf in het gemeen, lichamelijke en geestelijke, aardse en hemelse, tijdelijke en eeuwige'.

Schrijvend over deze zegenwensen is het goed er nog wel op te wijzen dat - naar de uitleg van het derde gebod in Zondag 36 van de Heidelbergse Catechismus - 'wij de heiligen Naam Gods anders niet dan met vreze en eerbied gebruiken, opdat Hij van ons recht beleden, aangeropen, en in al onze woorden en werken geprezen worde'.

Lezer(es), nog één vraag rest: kent u zielsbevindelijk deze God, Wiens Naam we op de lippen nemen als we Gods zegen toewensen? ♦

► Heb jij/hebt u ook een vraag?

Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder. Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.